

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAĞLAMIN ORTAÖĞRETİM MÜZİK DERSİNDE
EŞLİK ÇALGISI OLARAK KULLANIMINA YÖNELİK
ÖĞRETMEN DENEYİMLERİ
(ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)

Veli PEPE

Denizli-2025

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAĞLAMIN ORTAÖĞRETİM MÜZİK DERSİNDE EŞLİK
ÇALGISI OLARAK KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN
DENEYİMLERİ
(ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)

Veli PEPE

Danışman
Prof. Dr. Efe AKBULUT

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Veli PEPE

TEŞEKKÜR

Bu çalışma süresince desteğini ve tecrübelerini benden esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Efe AKBULUT' a, çalışmanın uygulama kısmında elinden gelen yardımı yapan çok değerli öğretmenlerim Doç. Dr. Hazan KURTASLAN' a ve Dr. Öğr. Üyesi Aykut Önder SARIÇİFTÇİ' ye, her daim ufkumu genişleten, öğretmenliğe ve eğitime bakışımı şekillendiren değerli öğretmenim merhume Zarife KIRDÖK' e teşekkürlerimi sunarım.

Hayatım boyunca benden asla esirgemediği sevgisine, sabrına ve bilgeliğine hayran olduğum, okuduğum her satırda, çaldığım her notada, bu çalışmanın başarıyla tamamlanmasında sonsuz katkısı olan canım babam merhum Ali PEPE' ye minnettarım.

Tez çalışmam boyunca bana gösterdiği sabır, anlayış ve desteğiyle yanımda olan sevgili eşime en derin teşekkürlerimi sunuyorum. Bu süreçteki katkıları, motivasyonu ve her zaman hissettirdiği güvenle bu çalışmayı tamamlamama büyük bir güç verdi.

Sevgili kızım, hayatıma kattığı neşe ve mutlulukla her zorluğun üstesinden gelmeme yardımcı olduğu için sonsuz teşekkürler. Onun sevgisi, bu süreçte benim en büyük ilham kaynağımdı.

ÖZET

Bağlamanın Ortaöğretim Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanımına Yönelik Öğretmen Deneyimleri (Antalya İli Örneği)

PEPE, Veli

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Efe AKBULUT

Şubat 2025, 68 sayfa

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak bağlamanın kullanımına yönelik öğretmen deneyimlerini ve bu çalgının eğitim süreçlerindeki etkilerini incelemektir. Bağlamanın Türk halk müziği içerisindeki önemi göz önüne alınarak, bu çalgının müzik eğitimindeki yeri ve işlevselliği üzerine detaylı bir analiz yapılmıştır.

Araştırma, nitel bir yaklaşımla fenomenoloji deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Antalya ilinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemi ile seçilen 22 müzik öğretmeni, çalışmanın örneklemini oluşturmuştur.

Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler, nitel veri analizi tekniklerinden içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş, elde edilen bulgular mantıksal çerçevede temalandırılmıştır. Temalar, kodlama süreci sonrasında öğretmen görüşlerinden elde edilen önemli başlıklar üzerinden belirlenmiştir.

Araştırma sonuçları, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde kullanımının, türküler ve makam öğretimi, değerler eğitimi, toplu icralar ve bireysel çalışmalarda önemli katkılar sağladığını göstermiştir. Katılımcılar, bağlamanın öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığını ve bu çalgının kültürel mirasın aktarımında önemli bir araç olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte, bağlamanın yapısal özellikleri, öğrencilerin çalma süreçlerini zorlaştırabilmekte ve modern müzik türlerine entegrasyonunda bazı sınırlılıklar yaratabilmektedir.

Anahtar kelimeler: Bağlama, ortaöğretim, müzik eğitimi, eşlik çalgısı.

ABSTRACT

Teacher Experiences Regarding the Use of the Bağlama as an Accompaniment Instrument in Secondary School Music Lessons (The Case of Antalya Province)

PEPE, Veli

Master's Thesis, Department of Fine Arts Education

Music Education

Supervisor: Prof. Dr. Efe AKBULUT

February 2025, 68 pages

The purpose of this study is to examine teachers' experiences regarding the use of the bağlama as an accompanying instrument in secondary school music lessons and the effects of this instrument on educational processes. Considering the importance of the bağlama in Turkish folk music, a detailed analysis was made on the place and functionality of this instrument in music education.

The research was carried out using a qualitative approach using a phenomenological design. The universe of the research consists of music teachers working in secondary schools affiliated to the Ministry of National Education in Antalya. 22 music teachers selected by snowball sampling method, one of the purposeful sampling methods, constituted the sample of the study.

Data were collected using a semi-structured interview form and face-to-face interview method. Data obtained from participants were analyzed using content analysis, a qualitative data analysis technique, and the findings were themed within a logical framework. Themes were determined based on important headings obtained from teacher opinions after the coding process.

The research results showed that the use of the bağlama in secondary school music lessons made significant contributions to the teaching of folk songs and modes, values education, group performances and individual studies. The participants stated that the bağlama increased the interest of the students in the lesson and that this instrument was an important tool in the transmission of cultural heritage. However, the structural features of the bağlama can make the playing process of the students difficult and create some limitations in its integration with modern music genres.

Keywords: Bağlama, secondary education, music education, accompaniment instrument.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI.....	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	2
1.1.2. Alt Problemler	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.5. Sayıtlar.....	3
1.6. Kısaltmalar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM:	5
2.1. Kuramsal Çerçeve.....	5
2.1.1. Müzik Eğitimi	5
2.1.1.1. Genel Müzik Eğitimi.....	7
2.1.1.2. Özenen Müzik Eğitimi	7
2.1.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi	8
2.1.2. Müzik Öğretmeninin Yeterlikleri.....	9
2.1.2.1. Kuramsal Bilgiler	9
2.1.2.2. Ses	9
2.1.2.3. Çalgı	10
2.1.3. Çalgı Eğitimi	10
2.1.3.1. Çalgı Eğitiminin Müzik Eğitimindeki Önemi.....	12
2.1.4. Bağlama Eğitimi.....	13
2.1.4.1. Geleneksel Yöntemlerle Yapılan Bağlama Eğitimi	15
2.1.4.2. Metodolojik Yöntemlerle Yapılan Bağlama Eğitimi	15
2.1.4.3. Bağlama Eğitiminde Amaç ve Hedefler	16

2.1.4.4. Türk Müzik Eğitim Sisteminde Bağlamanın Etkililiği	17
2.2. İlgili Araştırmalar	19
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	25
3.1. Araştırma Deseni	25
3.2. Evren ve Örneklem	25
3.3. Veri Toplama Araçları	28
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	28
3.3.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	28
3.4. Veri Toplama Süreci	28
3.5. Verilerin Analizi	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	30
4.1. Tema 1: Bağlama kullanımı	30
4.1.1. Altyapı ve ihtiyaçlar kategorisi	30
4.1.2. Bağlama kullanımına yönelik tutumlar	31
4.1.3. Eğitim ve teknik yetersizlikler	32
4.1.4. Kültürel ve pedagojik kullanım	33
4.1.5. Öğrenci ilgisi	33
4.2. Tema 2: Kullanım ve kullanılmama nedenleri	34
4.2.1. Kullanım gerekliliği	35
4.2.2. Kullanım koşulları	36
4.2.3. Öğrenci ilgisi	37
4.2.4. Alternatifler ve ihtiyaçlar	37
4.2.5. Öğretmen yeterliliği	38
4.2.6. Tanıtım ve yaygınlaştırma	38
4.2.7. Kullanılmama nedenleri	39
4.3. Tema 3: Kullanımını arttırmak	39
4.3.1. Eğitim ve yeterlilik	39
4.3.2. Destek ve altyapı	40
4.3.3. İş birliği ve organizasyon	41
4.3.4. Öğretmen tutumu ve motivasyonu	42
4.3.5. Kültürel değerler ve tanıtım	43
4.3.6. Repertuar seçimi	43
4.4. Tema 4: Avantajlar ve dezavantajlar	44

4.4.1. Avantajlar	44
4.4.2. Dezavantajlar	45
4.5. Tema 5: Günümüzdeki kullanımı	46
4.5.1. Öğretmen yeterliliği	46
4.5.2. Kullanım durumu	47
4.5.3. Öğrenci tutumu	47
4.5.4. Eğitim ve müfredat	48
4.5.5. Teknik sorunlar	49
4.5.6. Gelişim ve etkinlikler	49
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	51
5.1. Tartışma	51
5.1.1. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlama Kullanımıyla İlgili Düşünceleriniz Nelerdir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç	51
5.1.2. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Bağlama Çalgısı Kullanılmalı Mıdır, Kullanılmamalı Mıdır? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç	52
5.1.3. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Bağlama Çalgısının Kullanımını Arttırmaya Yönelik Neler Yapılabilir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç	53
5.1.4. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlamanın Avantajları Ya Da Dezavantajları Var Mıdır? Bunlar Nelerdir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç	54
5.1.5. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlamanın Günümüzdeki Kullanımını Nasıl Değerlendiriyorsunuz? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç	54
5.2. Öneriler	55
KAYNAKÇA	57
EKLER	61
Ek 1. Etik Kurul Onayı	61
Ek 2. Araştırma Uygulama İzni	63
Ek 3. Kişisel Bilgi Formu	66
Ek 4. Mülakat Protokolü	67
ÖZGEÇMİŞ	68

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1.1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri.....	26
Tablo 1.1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri (devamı)	27
Tablo 4.1. Altyapı ve ihtiyaçlar kategorisine ait bulgular	30
Tablo 4.2. Bağlama kullanımına yönelik tutumlar kategorisine ait bulgular	31
Tablo 4.3. Eğitim ve teknik yetersizlikler kategorisine ait bulgular.....	32
Tablo 4.4. Kültürel ve pedagojik kullanım kategorisine ait kodlar	33
Tablo 4.5. Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular	34
Tablo 4.6. Kullanım gerekliliği kategorisine ilişkin bulgular.....	35
Tablo 4.7. Kullanım koşulları kategorisine ilişkin bulgular	36
Tablo 4.8. Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular	37
Tablo 4.9. Alternatifler ve ihtiyaçlar kategorisine ilişkin bulgular.....	37
Tablo 4.10. Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular.....	38
Tablo 4.11. Tanıtım ve yaygınlaştırma kategorisine ilişkin bulgular	38
Tablo 4.12. Kullanılmama nedenleri kategorisine ilişkin bulgular	39
Tablo 4.13. Eğitim ve yeterlilik kategorisine ilişkin bulgular	40
Tablo 4.14. Destek ve altyapı kategorisine ilişkin bulgular	40
Tablo 4.15. İş birliği ve organizasyon kategorisine ilişkin bulgular	41
Tablo 4.16. Öğretmen tutumu ve motivasyon kategorisine ilişkin bulgular	42
Tablo 4.17. Kültürel değerler ve tanıtım kategorisine ilişkin bulgular.....	43
Tablo 4.18. Repertuvar seçimi kategorisine ilişkin bulgular	43
Tablo 4.19. Avantajlar seçimi kategorisine ilişkin bulgular.....	44
Tablo 4.20. Avantajlar seçimi kategorisine ilişkin bulgular.....	45
Tablo 4.21. Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular.....	46
Tablo 4.22. Kullanım durumu kategorisine ilişkin bulgular.....	47
Tablo 4.23. Öğrenci tutumu kategorisine ilişkin bulgular	47
Tablo 4.24. Eğitim ve müfredat kategorisine ilişkin bulgular	48
Tablo 4.25. Teknik sorunlar kategorisine ilişkin bulgular.....	49
Tablo 4.26. Gelişim ve etkinlikler kategorisine ilişkin bulgular	49

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları ve sayılıtlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim, bireylerin bilgi ve becerilerini geliştirme süreci olarak toplumların gelişiminde hayati bir role sahiptir. Bu sürecin ayrılmaz bir parçası olan müzik eğitimi, bireylerin sanatsal, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunarak, estetik duyarlılık kazanmalarını sağlar. Müzik eğitimi, bireylerde yalnızca sanatsal beceriler geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda disiplin, yaratıcılık ve öz güven gibi yaşam boyu gerekli olan yetkinliklerin kazanılmasına da katkı sunar. Uçan (2005), Müzik eğitimi; bireyin müzikal beceriler edinmesini, mevcut müziksel alışkanlıklarını değiştirmesini veya geliştirmesini amaçlayan bir süreçtir. Bu süreçte, bireyin kendi müziksel deneyimleri temel alınarak, belirli hedeflere ulaşmak için planlı ve sistemli bir eğitim uygulanır. Düzenli ve yöntemli bir şekilde yürütülen bu süreç, bireyin müzikle ilgili yeni kazanımlar elde etmesine katkıda bulunur. Müzik eğitiminin temel amacı, bireyin müziksel yetkinliklerini şekillendirmesi, değiştirmesi veya ileri seviyeye taşınmasıdır. Öğrenme sürecinde, öğrencinin geçmiş müzik yaşantıları dikkate alınarak belirlenen hedefler doğrultusunda bilinçli bir eğitim yaklaşımı benimsenir. Bu bağlamda, müzik eğitiminin önemli bir alt dalı olan çalgı eğitimi, bireyin müziksel davranışlarını ve becerilerini geliştirmeyi hedefleyen özel bir alan olarak öne çıkar.

Çalgı eğitimi, bireylerin bir müzik enstrümanını çalmayı öğrenerek teknik ve müzikal becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Çalgı eğitimi, bireyde müziksel ifade gücünü artırır, disiplinli çalışma alışkanlıkları kazandırır ve bireysel yaratıcılığı destekler. Çalgı eğitimi aynı zamanda bireyin duygusal ve bilişsel gelişimine de katkı sağlayarak hem bireysel hem de toplumsal anlamda olumlu etkiler yaratır. Bu nedenle çalgı eğitimi, müzik eğitimi içinde merkezi bir öneme sahiptir. Uçan' a (2005) göre; başarılı bir mesleki müzik eğitimi için, öncelikle güçlü bir müzik altyapısına sahip olmak gerekir. Müzik eğitiminin önemli bir dalı olan çalgı eğitimi, geleneksel olarak usta-çırak ilişkisine dayanır. Ustanın alanında yetkin, çırağın ise istekli, yetenekli ve disiplinli olması, kaliteli bir sanat eserinin ortaya çıkmasını sağlar.

Çalgı eğitiminin önemi, bireylerin bir enstrüman aracılığıyla müzikle doğrudan ilişki kurmalarını sağlamasında yatmaktadır. Bu süreçte, bireyin çalgıyı teknik ve sanatsal

boyutlarıyla öğrenmesi, müziği anlama ve yorumlama becerisini geliştirir. Çalgı eğitimi, bireylerin müzik kültürü edinmesine ve müziksel ifadelerini güçlendirmelerine olanak tanır. Ayrıca, bireylerin disiplinli bir çalışma süreci deneyimlemeleri ve bu süreci içselleştirmeleri, çalgı eğitiminin sağladığı diğer önemli kazanımlardır. Bu bağlamda, çalgı eğitimi, müzik eğitiminin hem bireysel hem de toplumsal etkiler açısından temel taşlarından biridir.

Çalgı eğitimi sürecinde kullanılan enstrümanların seçimi ve bu enstrümanların eğitime entegrasyonu oldukça kritiktir. Türk halk kültürünün kadim çalgılarından biri olan bağlama, Türk halk müziğinin temel çalgısı olarak sadece kültürel bir sembol değil, aynı zamanda eğitim süreçlerinde etkili bir araçtır. Bağlama, zengin tınısı ve repertuarıyla, bireylerin hem müziksel becerilerini geliştirmesine hem de kültürel mirasla bağ kurmasına olanak tanır. Bağlamanın müzik eğitimindeki kullanımı, öğrencilerin yerel müzik kültürünü öğrenmesini desteklerken, aynı zamanda onların müziksel ifade gücünü artırır ve estetik algılarını derinleştirir. Bu nedenle, çalgı eğitimi bağlamında bağlamanın kullanımı, yalnızca bir teknik beceri kazandırma aracı olarak değil, aynı zamanda kültürel bilinç oluşturma aracı olarak da değerlidir.

Ancak, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerindeki kullanılabilirlik derecesinin hangi düzeyde olduğu ve bu çalgının derslerde ne ölçüde kullanıldığı gibi konular, detaylı bir şekilde ele alınması gereken önemli bir araştırma alanıdır. Bu bağlamda, bağlamanın eğitimdeki yerini anlamak ve bu sürecin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla böyle bir araştırmanın yapılması anlamlı olacaktır. Çözüm için de bu kapsamda bir çalışma gerçekleştirmeyi uygun gördüm.

1.1.1. Problem Cümlesi

Müzik öğretmenlerinin ortaöğretim müzik derslerinde bağlama çalgısının kullanımına yönelik deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın problem cümlesi; “Bağlamanın Ortaöğretim Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanımına Yönelik Öğretmen Deneyimleri Nelerdir” şeklinde oluşturulmuştur.

1.1.2. Alt Problemler

Bu problem doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır;

1. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak bağlama kullanımıyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?
2. Ortaöğretim Müzik derslerinde bağlama çalgısı kullanılmalı mıdır, kullanılmamalı mıdır?
3. Ortaöğretim Müzik derslerinde bağlama çalgısının kullanımını artırmaya yönelik neler yapılabilir?
4. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak bağlamanın avantajları ve dezavantajları nelerdir?
5. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak bağlamanın günümüzdeki kullanımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Bağlama çalgısının Ortaöğretim Müzik derslerinde kullanımına yönelik öğretmen deneyimlerinin neler olduğunu saptamaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Ortaöğretimde görev yapan Müzik öğretmenlerinin, derslerinde Bağlama çalgısının kullanımına yönelik deneyimlerinin saptanmasıyla literatüre katkı sağlaması ve gelecek araştırmalara katkı sunması açısından önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, Antalya ilinde MEB'e bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan müzik öğretmenleriyle sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

Bu çalışmada şu sayıtlara yer verilmiştir:

- 1- Seçilen araştırma yöntemi, araştırmanın amacı, konusu ve problemin çözümüyle uyumludur.
- 2- Araştırma için belirlenen veri toplama araç ve teknikleri, gerekli geçerli ve güvenilir bilgilere ulaşılmasını sağlayacak niteliktedir.
- 3- Öğretmenlerin çalışmada kullanılan mülakat sorularına samimiyetle cevap verdikleri kabul edilmiştir.

1.6. Kısaltmalar

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmaya ilişkin kuramsal alt yapı hazırlanarak konuyla ilgili önceden yapılmış olan çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Müzik Eğitimi

Müzik, insanlık tarihi boyunca bireylerin duygularını, düşüncelerini ve yaşantılarını ifade etmenin güçlü bir yolu olmuştur. Estetik bir dil olarak müzik, bireylerin ruhsal dünyasına hitap ederken aynı zamanda toplumsal bir bağ kurma aracı işlevi görür. Bireylerin yaşam boyu karşılaştıkları olaylar ve duygular, müzik sayesinde estetik ve özgün bir biçimde ifade edilir. Müzik, bireylerin yalnızca sanatla değil, aynı zamanda kendileriyle ve çevreleriyle anlamlı bir ilişki kurmasını sağlayan temel bir unsurdur.

Müzik eğitimi, bireylerin sanatsal becerilerini geliştirmeyi, kültürel birikimlerini artırmayı ve sosyal çevreleriyle daha etkili bir iletişim kurabilmelerini amaçlayan bir eğitim sürecidir. Uçan (2005), müzik eğitimini, bireyin kendi deneyimlerinden yola çıkarak, belirli hedefler doğrultusunda müzikle ilgili beceriler edinmesini sağlayan bilinçli bir süreç olarak tanımlamaktadır. Bu süreç, bireyin müzikle olan doğal bağını güçlendirirken, onun estetik algılarını ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeyi hedefler.

Müzik eğitimi aynı zamanda bireyin sosyal gelişimine, kültürel farkındalığına ve toplumsal aidiyet duygusuna katkıda bulunur. Seyhan (2019), insan; doğumdan ölüme, sevgiden nefrete, zaferden yenilgiye kadar pek çok duyguyu ve düşünceyi, ayrıca inanç gibi soyut ya da somut kavramları müzik aracılığıyla ifade etmiştir. Müzik eğitimi, bireyin içinde doğup büyüdüğü kültürü anlamasına, aktarmasına ve başka kültürleri tanımasına olanak tanıyan bir araç olduğunu belirtir. Bu doğrultuda müzik eğitimi, bireylerin toplumsal yaşantılarında önemli bir bağ kurma ve ifade etme aracı olarak değerlendirilir.

Müzik eğitimi, bireyin kişisel gelişiminden başlayarak toplumsal yaşantıya kadar birçok alanda önemli katkılar sağlar. Özellikle bireyin zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini destekleyerek, onun özgüvenini artırır ve yaratıcılığını geliştirir. Öz (2001), sanat dalları arasında, insan ruhu üzerinde en güçlü ve derin etkiyi bırakanın müzik olduğunu ifade etmektedir. Müzik eğitiminin bireylerin sağlam bir ruh ve kişilik eğitimi almalarını

sağladığını ve bireyleri kendi yetenekleri doğrultusunda en iyi şekilde yetiştirdiğini ifade etmektedir.

Müzik eğitimi, bireylerin estetik algılarını geliştirirken aynı zamanda onların kültürel farkındalıklarını da artırır. Bu eğitim süreci, bireylerin içinde buldukları kültürel mirası anlamalarını, bu mirası korumalarını ve sonraki kuşaklara aktarmalarını sağlar. Bunun yanı sıra müzik eğitimi, bireylerin farklı kültürlerle tanışmasına ve bu kültürlere saygı duymasına da olanak tanır.

Toplumsal düzeyde, müzik eğitimi bireyler arasında güçlü bir bağ kurarak sosyal dayanışmayı artırır. Müzik, bireylerin duygusal ifadelerini paylaşmalarına ve toplumsal sorunları estetik bir dil aracılığıyla dile getirmelerine olanak sağlar. Bu yönüyle müzik eğitimi, sadece bireylerin değil, toplumun da duygusal ve kültürel gelişimine katkıda bulunur.

Müzik eğitimi, bireylerin genel eğitim süreçlerinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB, 2018), müzik derslerinin bireylerin kendilerini ifade etme, sanatsal duyarlılık geliştirme ve kültürel mirası anlama becerilerini artırmayı hedeflediğini belirtmektedir. Bu kapsamda müzik eğitimi, okul öncesinden başlayarak yükseköğretime kadar geniş bir yaş aralığında uygulanmaktadır.

Örgün eğitimde müzik, bireylerin temel müzik bilgisi ve becerilerini kazandıkları bir alan olarak önem taşır. Yaygın eğitimde ise müzik, bireylerin gönüllü katılımıyla gerçekleşen özengen müzik etkinlikleri yoluyla uygulanmaktadır. Her iki sistemde de müzik eğitimi, bireylerin estetik ve kültürel gelişimlerini destekleyerek topluma değer katan bireyler yetiştirmeyi amaçlar.

Müzik eğitimi, bireylerin estetik, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen çok yönlü bir süreçtir. Bu süreç, bireylerin müzikle olan bağlarını güçlendirmeyi, onların yaratıcılıklarını artırmayı ve topluma katkı sağlayan bireyler olarak yetişmelerini hedefler. Hem bireysel hem de toplumsal düzeyde önemli katkılar sunan müzik eğitimi, eğitim sistemlerinin vazgeçilmez bir unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Müzik eğitimi, bireylerin sanatsal becerilerini geliştirmekle birlikte, estetik algılarının şekillenmesine, sosyal ve kültürel farkındalıklarının artmasına katkıda bulunan bir eğitim alanıdır. Eğitim sistemlerinde müzik eğitimi, bireylerin farklı ihtiyaçlarına ve hedeflerine yönelik olarak üç temel başlık altında ele alınır: Genel müzik eğitimi, özengen

müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi. Bu türler, bireylerin müzikle olan bağlarını farklı düzeylerde zenginleştirmeyi ve bireylerin sanat yoluyla toplumla etkili bir iletişim kurmasını sağlamayı hedefler.

2.1.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, bireylerin yaş, meslek veya eğitim düzeyi fark etmeksizin temel müzik bilgisi ve kültürünü kazanmalarını amaçlayan bir eğitim türüdür. Tarman (2006), genel müzik eğitimini; “sağlıklı insanca bir yaşam için ayırım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türü” olarak tanımlamaktadır.

Genel müzik eğitimi, okul öncesinden itibaren bireylere temel müzik becerilerinin kazandırıldığı bir süreçtir. Uçan (2005), genel müzik eğitiminin “her düzeyde, her yaşta herkes için gerekli ve zorunlu olmak durumunda” olduğunu ifade etmektedir.

Öğretmenlerin genel müzik eğitimi yoluyla öğrencilerde müzik sevgisi oluşturma sorumluluğu büyüktür. Bu süreçte öğretmenler, öğrencilerin müzikle ilgili ilgi ve becerilerini keşfederek onları uygun alanlara yönlendirme görevini üstlenirler. Ayrıca, genel müzik eğitimi, bireylerin farklı kültürlerle tanışmasına olanak tanır ve sanatsal olmayan müzik eserlerinden estetik ve sanatsal eserleri ayırt edebilmelerini sağlar. Oktay (2017), genel müzik eğitiminin amacının; “sanatçı yetiştirmek değil, her bireyin, iyiyi ve kötüyü birbirinden ayırt edebilecek yeterlilikte sanat tüketicisi olmalarını sağlamak” olarak ifade etmektedir.

2.1.1.2. Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, bireylerin isteğe bağlı olarak katıldıkları, amatör düzeyde müzik ilgilerini geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim türüdür. Uçan (2005), özengen müzik eğitimini; “müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmak” olarak tanımlamaktadır.” Özengen müzik eğitimi, ilkökul, ortaokul ve liselerde daha çok eğitsel müzik etkinlikleri, seçmeli topluluk çalışmaları, bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı etkinlikler ve yarışmalarla gerçekleştirilir. Üniversitelerde ise, buna ek olarak, bireysel ve

toplu müzik yapma çalışmaları serbest zamanları değerlendirme amacıyla gönüllü katılımı yürütülür.

Özengen müzik eğitimi genellikle koro çalışmaları, çalgı toplulukları ve bireysel müzik kursları gibi etkinlikler yoluyla gerçekleştirilir. Bu süreçte bireylerin müziğe yönelik yeteneklerini geliştirmeleri ve müzik aracılığıyla sosyalleşmeleri teşvik edilir. Baylan (2021), özengen müzik eğitimini; “bireylerin genel müzik eğitimi dışında kendi ilgi ve istekleri doğrultusunda yöneldikleri ve yatkınlıkları doğrultusunda müziğin bir kolunu seçip, amatör olarak müzik ruhlarını doyuma ulaştırdıkları müzik eğitimi türü” olarak tanımlamaktadır.

Cumhuriyet döneminde özengen müzik eğitimi, halk evlerinde düzenlenen müzik kursları ve koro çalışmalarıyla yaygınlaşmıştır. Günümüzde bu eğitim türü hem örgün hem de yaygın eğitim sistemi içinde yürütülmektedir. Özengen müzik eğitimi, bireylere müzikle bir bağ kurma ve toplumsal yaşantıya estetik bir katkı sunma olanağı tanır.

2.1.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müziği profesyonel bir meslek olarak seçen bireylerin bu alanda gerekli bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlayan bir eğitim türüdür. Uçan (2005), mesleki müzik eğitimini; “müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” olarak tanımlamaktadır.

Mesleki müzik eğitimi, genellikle örgün eğitim kurumlarında verilir. Bu eğitim, müziğin çeşitli dallarında uzmanlaşmayı içerir ve bireylerin teknik, sanatsal ve pedagojik beceriler kazanmalarını sağlar. Eğitim sürecinde çalgı çalma, ses eğitimi, müzik teorisi ve kompozisyon gibi konular ele alınır. Ayrıca, mesleki müzik eğitimi, bireylerin müzik araştırmaları yapmalarını ve bu alanda yenilikçi çalışmalar üretmelerini destekler.

Cumhuriyet döneminde mesleki müzik eğitimi, konservatuvarlar ve müzik öğretmenliği programları aracılığıyla sistematik bir yapıya kavuşmuştur. Günümüzde bu eğitim, güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve müzik fakülteleri gibi kurumlardaki programlarla sürdürülmektedir. Mesleki müzik eğitimi, yalnızca bireyin mesleki gelişimine katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda ulusal müzik kültürünün gelişimine de önemli katkılar sağlar.

Genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi, bireylerin farklı düzeylerde müzikle bağ kurmalarını ve bu bağ üzerinden kişisel, sosyal ve mesleki gelişim göstermelerini sağlayan temel eğitim türleridir. Bu eğitimler, bireylerin müziği estetik bir dil olarak kullanmalarını ve toplumsal hayatta sanatsal bir rol üstlenmelerini teşvik eder. Her bir eğitim türü, bireyin ihtiyaçlarına ve hedeflerine göre şekillenerek, onun yaşamında derin ve kalıcı izler bırakır.

2.1.2. Müzik Öğretmeninin Yeterlikleri

Akbulut (2006), Müzik öğretmenliğinin mesleki niteliklerini, genel kültür, alan bilgisi, pedagojik formasyon ve iletişim becerilerinin oluşturduğunu ve bu niteliklerden birinin eksik veya olmaması durumunu, müzik öğretmenliğindeki mesleki niteliklerden önemli bir boyutun eksik kalması anlamına geldiğini ifade etmektedir.

Müzik öğretmeni, yalnızca müzik bilgisini öğrencilere aktaran bir kişi değil, aynı zamanda onların sanatsal duyarlılıklarını geliştiren, estetik algılarını şekillendiren ve müzikle anlamlı bağlar kurmalarına rehberlik eden önemli bir figürdür. Bu nedenle, bir müzik öğretmenin sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumlar geniş bir yelpazeyi kapsar. Akbulut (2006), müzik öğretmenin yeterliklerini kuramsal bilgiler, ses eğitimi ve çalgı eğitimi olmak üzere üç temel boyutta ele almaktadır. Bu yeterlikler, öğretmenin hem müzik eğitiminde etkin bir rol üstlenmesini hem de öğrencilerin estetik ve sanatsal birikimlerini zenginleştirmesini sağlamaktadır.

2.1.2.1. Kuramsal Bilgiler

Müzik öğretmenin sahip olması gereken ilk yeterlik grubu, kuramsal bilgilerle ilgilidir. Bu yeterlikler, müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini anlamayı, öğrencilerle bu bilgileri paylaşmayı içerir. Akbulut (2006), Müzik öğretmeninden beklenen kuramsal bilgi yeterliklerinin:

- İnsan ve müzik nedir,
- İnsan ve müzik ilişkisi,
- Günlük yaşamda insanın müziğe olan gereksinimi,
- Müziğin insan yaşamındaki yeri, önemi ve işlevlerinin neler olduğuna ilişkin yeterlikler olduğunu ifade etmektedir.

2.1.2.2. Ses

Müzik öğretiminde ses, bireylerin kendini ifade etme becerisini geliştiren temel bir unsurdur. Müzik öğretmenin bu alandaki yeterlikleri, sesin oluşumundan doğru

kullanımına kadar geniş bir bilgi ve beceri yelpazesini kapsar. Akbulut (2006), Müzik öğretmeninden beklenen ses yeterliklerinin:

- Ses üretme organları,
- Bireyde sesin oluşumu,
- Sesin doğru kullanımı,
- Ses kullanımında bireyin ses gelişim özellikleri ve ses sağlığı ile ilgili yeterlikler olduğunu ifade etmektedir.

2.1.2.3. Çalgı

Çalgı eğitimi, bireylerin müziksel becerilerini geliştirmesi ve kendilerini ifade etmeleri açısından büyük önem taşır. Akbulut (2006), Müzik öğretmeninden beklenen çalgı yeterliklerinin:

- Bireylerin yeteneklerinin farkına varabilmeleri,
- Kendilerini gerçekleştirebilmeleri,
- Kendilerini ifade edebilmeleri,
- Toplumsal ve ruhsal gelişimlerinde çalgı çalmaya ilişkin bilgi ve beceriler edinmeleri,
- Öğrencilerin ilgi, istek ve becerileri doğrultusunda ve fiziksel özelliklerine uygun çalgıya yönelmelerini sağlamaya ilişkin yeterlikler olduğunu ifade etmektedir.

Müzik öğretim programlarının içerikleri ve müzik öğretmenin yeterlikleri, müziğin üç temel boyutuyla doğrudan ilişkilidir: kuramsal bilgiler, ses ve çalgı. Bu boyutlar, öğrencilerin müzik eğitimi yoluyla estetik algılarının, teknik becerilerinin ve kültürel farkındalıklarının geliştirilmesini sağlar. Müzik öğretmeni, bu üç boyuttaki yeterliklerini etkili bir şekilde kullanarak, öğrencilerin bireysel ve toplumsal gelişimlerine katkıda bulunmalıdır. Bu nedenle, müzik öğretmeni yetiştirme süreçlerinde bu boyutların dengeli bir şekilde ele alınması büyük önem taşımaktadır.

2.1.3. Çalgı Eğitimi

Çalgılar, insanın müzik yapma ihtiyacını karşılamak için geliştirilmiş en önemli araçlardır. Türk Dil Kurumu (2024), çalgıyı “müzik yapmak amacıyla kullanılan ses verebilen alet” olarak tanımlarken, Coşkun (2006), çalgının insan düşünce dünyasında

önemli bir dönüşüm yarattığını ve müziksel ifade aracı olarak gelişimini vurgulamaktadır. Günümüz müzik dünyasında çalgılar, bireylerin sanatsal ifadelerini destekleyen temel unsurlar arasında yer alır.

Çalgı eğitimi, bireyin çalgı aracılığıyla teknik ve sanatsal beceriler kazanmasını sağlayan sistemli bir süreçtir. Parasız (2009), çalgı eğitimini "bireyin çalgısını doğru bir teknikle çalma ve müzik kültürünü geliştirme süreci" olarak tanımlamaktadır.

Bu süreç, bireyin estetik algılarını güçlendirmenin yanı sıra müzik kültürünü anlamasına ve geliştirmesine de katkıda bulunur. Uslu (1996), çalgı eğitimini bireyin yeteneklerini fark etmesi ve geliştirmesi için bir fırsat olarak tanımlamaktadır.

Günümüzde çalgı eğitimi, bireyin sanatsal ifadesini zenginleştiren bir süreç olarak kurumsal bir yapı içinde sürdürülmektedir.

Çalgı eğitiminin bireysel ve toplumsal düzeyde birçok amacı bulunmaktadır. Özen (2004), bu amaçları şu şekilde sıralamaktadır:

- Çalgıya yönelik sevgi ve ilgi oluşturmak,
- Teknik ve sanatsal beceriler kazandırmak,
- Bireyin müzik kültürünü ve repertuvarını geliştirmek,
- Sosyal becerileri artırarak toplumsal iletişimi güçlendirmek.

Çalgı eğitimi, bireyin yalnızca müziksel becerilerini değil, aynı zamanda estetik ve sanatsal duyarlılığını geliştirmeyi hedefler.

Çalgı eğitimi, bireyin kişisel gelişimine ve toplumsal hayata olan katkılarını şu şekilde kategorize edebiliriz:

Bireysel katkılar;

- Özgüven artırma ve estetik duyarlılığı geliştirme,
- Disiplinli çalışma alışkanlıkları kazandırma,
- Sanatsal yaratıcılığı güçlendirme.

Toplumsal katkılar;

- Kültürel değerlerin korunması ve aktarılması,

- Bireyler arasında sosyal bağların güçlenmesi,
- Toplumda estetik bilincin artırılması.

Çalgı eğitiminde kullanılan yöntemler, bireyin çalgıyla olan bağını güçlendirmeyi ve müzikal becerilerini geliştirmeyi amaçlar:

- Bireysel çalışma: Teknik becerilerin gelişimini destekleyen bireysel çalışma yöntemleri.
- Grup çalışması: Orkestralarda ve topluluklarda sosyal uyumun artırılmasına yönelik grup çalışmaları.
- Repertuvar geliştirme: Farklı müzik türlerinden eserlerin öğrenilmesiyle müzikal birikimin zenginleştirilmesi.

Günümüzde çalgı eğitimi, çağdaş eğitim anlayışlarına uygun olarak planlanmaktadır. Parasız (2009), çalgı eğitiminde kullanılan yöntemlerin bilimsel ve teknolojik gelişmelerle desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu süreçte, bireyin ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş programlar ve dijital öğrenme araçları kullanılmaktadır.

Çalgı eğitimi, bireyin müzikle olan bağını güçlendiren, sanatsal ifade becerilerini geliştiren ve toplumsal yaşama estetik bir katkı sağlayan önemli bir eğitim sürecidir. Bu sürecin başarıyla uygulanması, bireylerin estetik duyarlılıklarının artırılmasına ve toplumun kültürel zenginliğine katkıda bulunacaktır. Çalgı eğitiminin etkili bir şekilde sürdürülmesi için çağdaş yöntemlerle desteklenmesi ve bireysel ihtiyaçlara uygun programlar geliştirilmesi gerekmektedir.

2.1.3.1. Çalgı Eğitiminin Müzik Eğitimindeki Önemi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin vazgeçilmez bir parçası olarak, bireylerin müziksel becerilerini geliştirmelerinde, estetik duyarlılık kazanmalarında ve sanatsal ifadelerini güçlendirmelerinde önemli bir rol oynar. Hem bireysel hem de toplumsal düzeyde büyük katkılar sunan çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel taşlarından biri olarak kabul edilmektedir.

Çalgı eğitimi, bireylerin müzik yapma sürecinde ihtiyaç duydukları teknik becerileri kazanmalarını sağlar. Parmak pozisyonları, ritim ve melodi çalışmaları gibi teknik unsurlar, çalgının etkin bir şekilde kullanılmasını mümkün kılar. Parasız (2009), çalgı eğitimi,

bireylerin çalgılarını doğru bir teknikle çalmalarını ve müzikal becerilerini geliştirmelerini sağlayan bir süreç olarak tanımlamaktadır.

Çalgı eğitimi, bireylerin estetik ve sanatsal duyarlılıklarını geliştirmelerine katkıda bulunur. Toparlık (2013), çalgının bireyin sanatsal ifadesini zenginleştirdiğini ve müzikal beğeniye artırdığını vurgulamaktadır. Çalgı çalma süreci, bireylerin müziğe karşı daha derin bir anlayış ve duyarlılık kazanmalarına olanak tanır.

Çalgı eğitimi, bireylere düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazandırır. Özmenteş (2008), çalgı eğitiminin uzun ve sabır gerektiren bir süreç olduğunu ve bireylerin bu süreçte çalışma disiplinini öğrenerek diğer yaşam alanlarında da başarı sağlayabileceklerini belirtmektedir.

Çalgı eğitimi, bireylerin müzikal yaratıcılıklarını geliştirmelerine olanak tanır. Uslu (1996), çalgı eğitiminin bireyin yaratıcılığını artıran ve estetik ifadelerini güçlendiren bir süreç olduğunu ifade etmektedir. Bu süreçte bireyler, farklı müzik türlerini öğrenirken kendi sanatsal kimliklerini de geliştirme fırsatı bulurlar.

Çalgı eğitimi, bireylerin yalnızca müziksel becerilerini değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel bağlarını da güçlendirir. Günay ve Özdemir (2003), çalgı eğitiminin bireylerin toplumsal hayatta aktif bir rol üstlenmelerine katkı sağladığını vurgulamaktadır. Çalgı eğitimi yoluyla bireyler hem bireysel ifadelerini geliştirme hem de topluluk içinde müzik yapma becerisi kazanırlar.

Çalgı eğitimi, yerel ve ulusal müzik kültürlerinin korunmasında ve gelecek nesillere aktarılmasında hayati bir rol oynar. Coşkun (2006), çalgının Türk müziği geleneğinde önemli bir taşıyıcı unsur olduğunu ve eğitim süreçlerinde kültürel değerlerin aktarılmasında önemli bir görev üstlendiğini belirtmektedir.

2.1.4. Bağlama Eğitimi

Bağlama, Türk halk müziğinin temel çalgılarından biri olup, tarih boyunca Türk kültürünün önemli bir sembolü olmuştur. Anadolu'nun kültürel zenginliğini ve tarihsel derinliğini yansıtan bağlama, aynı zamanda geleneksel Türk müziğinin taşıyıcı unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Kökeni, Türk kültürünün kadim çalgılarından biri olan kopuza dayanır. Kopuz, Türkler tarafından Orta Asya'dan Anadolu'ya getirilmiş ve bu topraklarda bağlama adıyla gelişimini sürdürmüştür (Ayşan, 1999; Parlak, 1998).

Bağlama, “saz” olarak da anılmakta ve Türk halk müziğinin vazgeçilmez bir unsuru olarak Anadolu’daki farklı yörelerin müzikal geleneklerini taşımaktadır. Bölgesel çeşitlilik nedeniyle bağlama, farklı adlarla ve çalma teknikleriyle anılmaktadır: saz, tambura, meydan sazı, cura, çöğür ve bozuk bunlardan sadece birkaçıdır (Özdek, 2005). Bu yönüyle bağlama, sadece bir çalgı değil, aynı zamanda kültürel bir ifade biçimi ve iletişim aracıdır.

Bağlama, Orta Asya Türk kültürünün bir uzantısı olarak Anadolu topraklarında önemli bir dönüşüm geçirmiştir. Asya’da kopuz adıyla bilinen bu çalgı, Anadolu’ya geldikten sonra fiziksel ve icra özellikleri açısından zenginleşmiş ve bölgenin kültürel yapısına uygun olarak yeniden şekillenmiştir (Parlak, 1998). Kopuzdan bağlamaya geçiş sürecinde çalgının boyutları, malzemeleri ve çalma teknikleri değişiklik göstermiştir. Bu değişim, Anadolu’daki farklı medeniyetlerin etkisiyle hız kazanmıştır.

Bağlama, tarih boyunca usta-çırak ilişkisi ve meşk usulü gibi geleneksel yöntemlerle aktarılmıştır. Bu yöntemler, bağlamanın sadece bir çalgı olarak değil, aynı zamanda kültürel bir değer olarak korunmasını sağlamıştır. Ancak yazılı kaynak eksikliği ve standartlaşma yetersizliği, bağlama eğitiminde zorluklara neden olmuştur (Haşhaş, 2013).

Cumhuriyet dönemi, bağlamanın akademik bir çerçevede ele alınmaya başlandığı önemli bir dönüm noktasıdır. Bu süreçte bağlama, geleneksel yöntemlerin yanında bilimsel ve metodolojik yaklaşımlarla da öğretilmeye başlanmıştır. Ankara Radyosu’ndaki "toplu bağlama çalma" uygulamaları, bu dönüşümün ilk adımları arasında sayılabilir (Yener, 1987). Daha sonra güzel sanatlar liseleri, eğitim fakülteleri ve konservatuvarlar gibi akademik kurumlarda bağlama eğitimine yer verilmiştir.

Günümüzde bağlama hem mesleki müzik eğitimi kurumlarında hem de yaygın eğitim kapsamında öğretilmektedir. Halk eğitim merkezleri, belediye konservatuvarları ve özel kurslar gibi kurumlar, bağlama eğitimini geniş kitlelere ulaştırmaktadır (Asiltürk, 2009).

Bağlama, Türk halk müziğinin taşıyıcı unsurlarından biri olarak, tarih boyunca Anadolu’daki kültürel etkileşimlerin bir aynası olmuştur. Anadolu’nun farklı yörelerinde kendine özgü icra teknikleri ve müzikal yaklaşımlarla kullanılan bağlama, kültürel çeşitliliği estetik bir biçimde yansıtır. Bu yönüyle bağlama, sadece bir çalgı değil, aynı zamanda Türk halkının duygusal ve toplumsal hafızasını temsil eden bir araçtır.

Bağlama, Türk halk müziğinin en temel çalgılarından biri olarak, yüzyıllardır müzik kültürümüzün önemli bir parçası olmuştur. Bağlama eğitimi, bu kültürel mirasın korunması

ve aktarılması açısından hayati bir role sahiptir. Tarihsel süreçte bağlama eğitimi, iki ana yöntemle gerçekleştirilmiştir: Geleneksel Yöntemler ve Metodolojik Yöntemler.

2.1.4.1. Geleneksel Yöntemlerle Yapılan Bağlama Eğitimi

Geleneksel bağlama eğitimi, daha çok usta-çırak ilişkisi ve meşk yöntemi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemlerde yazılı kaynaklar yerine, görsel ve işitsel yollarla öğrenme esas alınmıştır. Altuğ (1997), meşk yöntemini “öğreticiyi izleyen öğrencinin, hocasından duyduğunu ve gördüğünü çalgısı ile tekrar etmeye çalışması” olarak tanımlar. Özellikleri:

- Görsel ve işitsel öğrenme: Öğrenci, hocasını izleyerek ve onun çaldığını taklit ederek öğrenir.
- Yazılı kaynak eksikliği: Bu yöntem, genellikle sözlü aktarım ve ezber üzerine kuruludur.
- Kültürel aktarım: “Gezek, barana, sıra gecesi, cem, oturak gibi ortamlar; sessel ve zamansal kümelenme tiplerini hem belirleyen hem de birbirleriyle harmanlayarak dolaşımını sağlayan kodların da aktarıldığı, paylaşıldığı ve hatırlandığı mekanlardır.” (Karahana, 2009).
- Kısıtlı standartlaşma: Usta-çırak yönteminde öğretim kişisel bilgi ve becerilere dayandığından, tekniklerde ve terminolojide farklılıklar gözlemlenmiştir.

2.1.4.2. Metodolojik Yöntemlerle Yapılan Bağlama Eğitimi

Metodolojik bağlama eğitimi, bilimsel ve sistematik bir yaklaşım benimseyerek, çalgının özelliklerine uygun yöntemlerle gerçekleştirilir. Cumhuriyet döneminde başlayan akademik bağlama eğitimi, bu yöntemin temelini oluşturmuştur. Sun (1969), metodolojik bağlama eğitimi, “çalgının teknik ve müzikal özelliklerini bilimsel bir yöntemle öğreten bir eğitim şekli” olarak tanımlar. Özellikleri:

- Metot kullanımı: Yazılı kaynaklar ve sistematik eğitim programları temel alınır.
- Bilimsel yaklaşım: Çalgının teknik, müzikal ve pedagojik yönleri bilimsel bir temele oturtulur.
- Akademik kurumlar: Güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve müzik fakültelerinde uygulanmaktadır.

Günümüzde bağlama eğitimi, geleneksel ve metodolojik yöntemlerin bir arada kullanıldığı bir süreçtir. Özellikle konservatuvarlar ve müzik okullarında metotlu eğitim ağırlık kazanmış olsa da meşk yönteminin izleri hala görülmektedir. Ekici (2006), geleneksel yöntemlerin modern eğitim yaklaşımlarıyla harmanlanmasının, bağlama eğitiminde daha etkili sonuçlar doğuracağını belirtmektedir.

2.1.4.3. Bağlama Eğitiminde Amaç ve Hedefler

Kınık (2010), Bağlama öğretiminin başlangıcında icraya yönelik kazandırılmak istenen temel beceriler ve amaçlar yer aldığını, bu beceriler ve amaçların başlangıç düzeyi eğitimi için önemli olduğunu ifade etmektedir.

Bağlama, Türk halk müziğinin temel çalgılarından biri olarak, kültürel mirasın aktarımında ve müzik eğitiminin zenginleştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bağlama eğitiminin temel amacı, bu çalgıyı etkin bir şekilde çalabilen bireyler yetiştirmekle birlikte, öğrencilerin kültürel değerlerini tanımalarını ve sanatsal ifadelerini geliştirmelerini sağlamaktır.

Bağlama eğitimi hem bireysel hem de toplumsal düzeyde çeşitli amaçlar taşımaktadır. Bu amaçlar, öğrencilerin müziksel, estetik ve kültürel gelişimlerini desteklemeye yöneliktir:

- Teknik beceri kazandırmak: Bağlama eğitiminin temel amaçlarından biri, bireylere çalgıyı çalabilmek için gerekli olan teknik becerileri kazandırmaktır. Parmak pozisyonları, mızrap tutuşu, ritim ve melodi çalışmaları gibi teknik unsurlar, çalgıyı etkili bir şekilde kullanmanın ön koşuludur.
- Müzikal algıyı geliştirmek: Bağlama eğitimi, bireylerin müzikal işitme ve yorumlama becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bu sayede bireyler, çalgıyı yalnızca bir teknik araç olarak değil, aynı zamanda bir sanatsal ifade aracı olarak kullanmayı öğrenirler.
- Kültürel farkındalık yaratmak: Bağlama, Türk halk müziği repertuarının ve Anadolu kültürünün taşıyıcısıdır. Bu nedenle bağlama eğitimi, bireylerin kültürel miraslarını tanımalarını ve bu mirasa katkıda bulunmalarını amaçlar.
- Disiplin ve çalışma alışkanlıkları kazandırmak: Çalgı eğitimi, bireylerin düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazanmalarına yardımcı olur. Bu özellikler, bireylerin hem sanatsal hem de kişisel gelişimlerine katkı sağlar.

- Sanatsal yaratıcılığı desteklemek: Bağlama eğitimi, bireylerin yaratıcılıklarını ve özgün yorumlama becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Bu süreçte öğrenciler, geleneksel repertuarı öğrenirken aynı zamanda kendi sanatsal kimliklerini oluşturma şansı bulurlar.

Bağlama eğitimindeki hedefler, eğitimin farklı aşamalarına ve bireylerin ihtiyaçlarına göre şekillenir. Kınık (2010), bağlama eğitiminin hedeflerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Bağlamanın Türk kültüründeki yerini anlamak: Bağlama eğitimi, öğrencilerin bu çalgının Türk kültürü içerisindeki önemini kavramalarını sağlar.
- Bağlamanın tarihini ve yapısını öğrenmek: Bağlamanın tarihçesi, organolojik özellikleri ve icra teknikleri hakkında bilgi sahibi olmak, eğitimin temel hedeflerindedir.
- Repertuar geliştirmek: Bağlama eğitimi, öğrencilerin geleneksel Türk halk müziği repertuarını öğrenmelerini ve bu repertuarı etkin bir şekilde çalmalarını hedefler.
- İcra tekniklerini uygulamak: Bağlamanın farklı çalma tekniklerini öğrenmek, öğrencilerin müzikal ifade gücünü artırır. Bu teknikler arasında el ve mızrap (tezene) teknikleri, yöresel çalma biçimleri ve yorumlama çalışmaları yer alır.
- İleri düzey çalma becerisi kazandırmak: Bağlama eğitiminde ileri düzey hedeflerden biri, öğrencilerin bağlamayı yüksek bir teknik ve sanatsal yeterlilikle çalabilmeleridir.

Bağlama eğitimi, sadece teknik bir çalgı öğretim süreci değil, aynı zamanda bireylerin kültürel ve sanatsal gelişimlerini destekleyen bir süreçtir. Bu eğitim, bireylerin kendi kültürel miraslarına sahip çıkmalarını sağlarken, onların estetik algılarını, yaratıcı düşünme becerilerini ve sanatsal kimliklerini geliştirmelerine de olanak tanır. Bağlama eğitiminin amaçlarına ulaşılabilmesi için, sistemli ve bilimsel yöntemlerle desteklenmiş bir öğretim süreci büyük önem taşımaktadır.

2.1.4.4. Türk Müzik Eğitim Sisteminde Bağlamanın Etkililiği

Bağlama, Türk müziğinin köklü bir çalgısı olarak, müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Türk halk müziğinin ana çalgısı olan bağlama hem kültürel mirasın korunmasında hem de bireylerin sanatsal ve müzikal gelişimlerinde etkili bir araçtır. Türk müzik eğitim

sisteminde bağlama, geleneksel ve modern eğitim yöntemlerinin bir araya geldiği bir çalgı olarak, bireylerin müziksel becerilerini ve kültürel farkındalıklarını geliştirmektedir.

Bağlama, Türk halk müziğinin temel taşıyıcı çalgılarından biri olup, kültürel değerlerin aktarımında önemli bir role sahiptir. Anadolu'nun çeşitli yörelerinde farklı adlarla (saz, cura, çöğür, tambura gibi) anılan bağlama, bölgesel müzik geleneklerini ve icra tekniklerini yansıtarak kültürel çeşitliliği temsil eder (Özdek, 2005). Bağlama eğitimi, bireylerin bu kültürel zenginliği tanımalarına ve gelecek kuşaklara aktarmalarına olanak sağlar.

Bağlama, teknik açıdan oldukça geniş bir repertuvara ve çalma tekniklerine sahiptir. Geleneksel Türk halk müziği ezgileri, makamsal ve ritmik zenginlik yapısı sayesinde etkili bir şekilde icra edilebilir. Bu bağlamda, bağlama eğitimi bireylerin şu alanlarda gelişim göstermelerine katkı sağlar:

- Ritim ve melodi algısı: Bağlama, öğrencilerin ritim duygusunu ve melodi kavrayışını geliştiren bir araçtır.
- Çalma teknikleri: Parmak ve mızrap teknikleri, öğrencilerin hem teknik becerilerini hem de müzikal yorumlama yeteneklerini artırır.
- Repertuar genişliği: Bağlama hem geleneksel halk ezgilerinin hem de modern müzik eserlerinin icrasında kullanılabilen çok yönlü bir çalgıdır.

Türk müzik eğitim sisteminde bağlama hem örgün hem de yaygın eğitim kurumlarında geniş bir kullanım alanına sahiptir:

- Örgün eğitim: Güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği programlarında bağlama, temel çalgı olarak öğretilmektedir. Bu kurumlarda bağlama, bireysel çalgı eğitimi, seçmeli dersler ve Türk halk müziği orkestraları gibi alanlarda yer bulmaktadır (Asiltürk, 2009).
- Yaygın eğitim: Halk eğitim merkezleri, belediye konservatuvarları ve özel müzik kurslarında bağlama eğitimi yaygın bir şekilde verilmektedir. Bu kurumlar, bağlamanın geniş kitlelere ulaşmasını sağlamaktadır.

Bağlamanın Türk müzik eğitim sistemindeki etkililiği, bireylerin müziksel becerilerinin geliştirilmesi ve kültürel farkındalıklarının artırılması açısından değerlendirilebilir:

- Kültürel bağlantı kurma: Bağlama, bireylerin kendi kültürel miraslarını tanımalarına ve bu mirası sahiplenmelerine yardımcı olur. Bu durum, özellikle genç nesillerin kültürel değerlerle bağ kurmasını sağlar.
- Estetik ve yaratıcılık geliştirme: Bağlama, bireylerin estetik duyarlılıklarını ve yaratıcılıklarını geliştiren bir çalgıdır. Bağlama eğitimi, öğrencilerin hem geleneksel eserleri öğrenmelerine hem de özgün yorumlarını geliştirmelerine olanak tanır.
- Toplumsal etkileşim ve dayanışma: Bağlama, toplumsal etkinliklerde bireyleri bir araya getiren bir araçtır. Gezek, barana, sıra gecesi, cem, oturak gibi etkinliklerde bağlama, sosyal bağların güçlenmesine katkı sağlamaktadır.
- Akademik ve mesleki eğitimde kullanım: Bağlama, müzik öğretmenliği programlarında ve akademik müzik eğitimi kurumlarında bilimsel yöntemlerle öğretilmekte ve müzik eğitiminin standartlaştırılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Bağlama, Türk müzik eğitim sisteminde sadece bir çalgı değil, aynı zamanda bir kültür taşıyıcısı ve eğitim aracı olarak değerlendirilmektedir. Bağlama eğitimi, bireylerin müziksel becerilerini ve estetik algılarını geliştirmenin yanı sıra, onların kültürel miraslarını tanımalarına ve toplumsal bağlarını güçlendirmelerine olanak tanır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Tuğcular (1992), “Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansıması” konulu yüksek lisans tezinde, 1982-1990 yılları arasında dört yıllık yüksek eğitim alarak mezun olan müzik öğretmenlerine uygulanan anket sonucunda; aldıkları çalgı eğitiminin mesleklerine aynen yansımada farklılıklar gözlemlendiği, müzik derslerinde bazı çalgıların ya hiç kullanılmadığı ya da çok az kullanıldığı, eğitimi alınmayan bazı çalgıların kullanıldığı, bu bakımdan verilen çalgı eğitiminin bazı çalgılar dışında yeterince işlevsel olmadığına ortaya çıktığını ifade etmektedir. Bu durum işlevsel olan çalgıların eğitiminin yeniden gözden geçirilmesi ve daha yeterli eğitim verilir duruma getirilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Acartürk (2000), "Türk Halk Müziği Çalgılarından Kavalın Ortaokul ve Liselerdeki Müzik Eğitimi Derslerinde Kullanımı" konulu yüksek lisans tezinde; müzik eğitimindeki çalgı eğitiminin yalnızca blok flüt üzerine yoğunlaştırılmasının dolaylı olarak Türk müziği eserlerinin Batı müziği ses sistemine göre icra edilmesi gibi yanlış bir durumu ortaya çıkardığını; böylelikle Türk müziği eserlerinin çoğunlukla otantik şekline uygun biçimde öğretilmediği vurgulanmıştır. Bu sebeple blok flütün yanında bir Türk Halk Çalgısı olan kavalın da kullanılabileceği belirtilmiştir. Konuyla ilgili yapılan ankette kavalın Türk Halk Müziği eserlerinin kavalla çalınabilmesi konusunda öğretmenlerin olumlu görüş bildirdikleri sonucuna varılmıştır.

Tebiş (2002), "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Keman Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak Müzik Öğretmenliği Formasyonu Açısından Değerlendirilmesi" konulu doktora tezinde; keman öğretiminde uygulanan öğretim yöntemlerinin meslek yaşamlarında sınıfta keman kullanımı açısından toplam destekleme oranının %45 olarak belirlenmiştir. Belirlenen bu oranla müzik öğretmenleri, uygulanan öğretim yöntemlerini beklenen düzeyde değerlendiremedikleri ve meslek yaşamlarına aktaramadıkları görüşü ortaya çıkmıştır.

Bariş (2007), "Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Uygulamaları" konulu makalesinde, okul müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birini oluşturan çalgı eğitimi uygulamalarının, sınıf ortamı içerisinde müzik dersi etkinliklerinin vazgeçilmez aşamalarından birini oluşturduğu; müzik dersinin amaçları içerisinde yer alan pek çok kuramsal ve uygulamaya yönelik kazanımın öğretilmesinde okul müzik eğitiminde kullanılan çalgıların en değerli materyaller olduğunu savunmuştur. Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan okul çalgıları dersinde blok flüt dışında bağlama ve gitar için alınan eğitimin kısmen yeterli olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans programında okul çalgıları dersinin 4 yıllık periyotta süresinin uzatılması, mevcut orkestra oda müziği dersinin yanı sıra, bir okul çalgıları orkestrası dersinin yer alması, okul çalgıları derslerinde, çalgıya yönelik temel beceri ve tekniklerin öğretilmesinin yanı sıra dağarcık oluşturulmasına yönelik yaratıcı çalışmalara da yer verilmesi gerekliliği sonucuna varılmıştır.

Girgin (2015), lisans düzeyinde çalgı eğitiminin bir saat ile sınırlandırılmasının müzik öğretmenliği mezunu öğrencilerin, sadece bir kısmının, mesleki müzik eğitimi veren bir kurumda çalışacağı düşünülerek sınırlandırılmış olabileceğini, ancak çalgının bir müzik

öğretmenin temel materyali olduğunu ve çalgısında iyi yetişmiş olan bir öğretmenin öğrencilerinde özendirici bir etki oluşturarak onları sanatla ilgilenmeye teşvik edeceğini ifade etmektedir.

Demirci Özay ve Bilgin (2017), müzik öğretmenlerinin müzik derslerinin ses eğitimi, işitme eğitimi, beğeni eğitimi ve teori eğitimi boyutlarında çalgılarını kullanmalarının önemli olduğunu ve çalgılarıyla şarkılara eşlik ettiklerinde öğrencilerin derse daha çok motive olduklarını ifade etmektedir.

Ziyagil (2021), sosyokültürel yapının toplum içinde oluşturulmasının "kültürel miras" olarak adlandırılan yapıyı desteklediğini ve toplumsal etkileşimin sosyalleşme ile başlayarak bireylerin kendi kültürel miraslarını öğrenmesi yoluyla güçleneceğini belirtmektedir. Sanat olgusu içerisinde yer alan müzik ve çalgı çalma, bir toplumun yaşantısından kesitler sunar ve bu nedenle kültürel mirası yansıtanın en değerli araçlarından biri olarak görülmektedir. Toplumun ruhunu barındıran müziklerin bilinmesi, sosyokültürel seviyenin yükselmesine ve kültürel mirasların yansıtılmasına katkı sağlar. Ayrıca, toplumun kendine özgü müziklerinin (örneğin, şarkı ve türküler) bilinmesi ve çalgı icrasıyla aktarılması, diğer toplumlarla kültürel etkileşime olumlu katkılar sağlamaktadır.

Tunalıoğlu (2013), "İlköğretim İkinci Kademe Okullarındaki Müzik Derslerinde Yapılan Düzenli Çalgı ve Ses Eğitimi Uygulamalarının Öğrenciler Üzerindeki Etkisi" araştırmasının sonucuna göre; çalgı eğitimi destekli müzik öğretim yönteminin, müzik eğitimi programının içerisinde yer alan bilgi, tutum ve müzik yaşantısına yönelik hedeflere, öğrenciyi, ses eğitimi destekli müzik öğretim yöntemine göre, daha çok yaklaştırdığını, bu doğrultuda, müzik eğitiminde çalgı eğitimi, gerçekleştirilen müzik öğretiminin daha etkili ve daha verimli olması amacıyla, uygulanması gereken en etkili öğretim yöntemi olduğunu ifade etmektedir.

Dursun ve Karagöz Dursun (2022), bağlamanın Türk Halk Müziği için önemli bir kültürel değer olduğunu ve halk tarafından duyguların sözcüsü olarak kabul edildiğini ifade etmektedir. Ekonomik açıdan ulaşılabilir ve uygun maliyetli olması, bağlamayı daha yaygın hale getirmiştir. Ayrıca, bazı inanışlarda kutsal bir değer taşıması, bağlamaya manevi bir boyut kazandırmaktadır. Değerler eğitimi açısından bağlama, kültür aktarımında önemli bir rol oynar ve bu yönüyle sadece bir müzik çalgısı değil, aynı zamanda toplumun geleneklerini gelecek nesillere aktaran bir araçtır. Türk Halk Müziği'nin vazgeçilmez bir parçası olan

bağlamanın hem müzik eğitimi hem de kültürel etkileşim açısından büyük bir öneme sahip olduğunu ifade etmektedirler.

Dizdar (2024), Giresun Üniversitesinde çeşitli bölümlerde eğitim gören ve özengen (amatör) bağlama eğitimi alan 60 öğrenci ve bağlama eğitimi almayan 60 öğrenci ile yaptığı “Bağlama Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Öz Güven Düzeylerine Etkisi” isimli çalışmasının sonucuna göre; bağlama eğitimi alan üniversite öğrencileri ile bağlama eğitimi almayan üniversite öğrencilerinin öz güven puanları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak fark bulunmuştur. Çalışmaya katılan çalışma grubunun öz güven puanlarının içsel ve dışsal öz güven alt boyutları dâhil olmak üzere puan ortalamalarında farklılık çıkmıştır. Bulguların yorumlanması sonucunda, öğrencilerin güdülenme, tutum, öz yeterlik inancı ve üst bilişsel farkındalığın bağlama eğitimi ile yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda bağlama eğitimi alan öğrencilerin bağlama eğitimi almamış öğrencilere oranla tüm ölçek maddelerinin toplam puanlarında anlamlı bir fark olduğunun tespiti, bağlama eğitiminin öz güven gelişimine olumlu katkı sağladığının sonucu olarak gösterilebilir.

Sözen (2018), Bağlamanın yapısı ve çalım tarzı yönünden bir okul çalgısında bulunması gereken tüm görevlere ve işlevlere sahip bir çalgı olduğunu, bağlamanın geleneksel çalımında var olan doğal çok seslilikten yola çıkılarak yapılan çalışmalarından, bu çalgının, fonksiyonel anlamda bir armonik anlayışla çalınabilecek ve eşlik yapabilecek bir çalgı olduğunu ve müzik öğretmenliği programında yer alan “Okul çalgıları” bağlama dersinin saatlerinin artırılması gerektiğini ifade etmektedir.

Lehimler (2015), “Müzik Öğretmenlerinin Derslerinde Ana Çalgıları Kullanma Durumlarının İncelenmesi” konulu araştırmasına katılan öğretmenlerin çoğunluğunun ana çalgı olarak batı müziği çalgısıyla mezun olduklarını ve ana çalgıda ağırlıklı olarak batı müziği eğitimi gördükleri tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; öğretmenlerin ana çalgılarını derste yeterince kullanmadıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların çoğunluğu bunun sebebini okullardaki fiziksel ve teknik koşulların yeterli olmamasına, ders saatinin yetersizliğine ve çalgıların bazılarının taşıma, satın alma ve koruma sorunlarına bağlamaktadırlar.

Terzioğlu (2023), “Ortaokul ve Liselerde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Kullandıkları Çalgıların Tespiti” isimli çalışmayı 93’ü ortaokulda, 61’i lisede görev yapan toplam 154 müzik öğretmeniyle gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucuna göre; ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin en çok tercih ettiği eşlik çalgısı piyano

(n=31), en az tercih ettikleri çalgıların ise klarnet ve ritim (n=1) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda ortaokullarda görev yapan bir öğretmenin ise hiçbir çalgıyı kullanmadığı da araştırmanın diğer bir sonucudur. Liselerde görev yapan öğretmenlerin ise sınıf çalgısı olarak en çok bağlamayı (n=16), en az ise ukulele, klarnet, kaval ve ritim çalgılarını (n=1) tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Demir (2014), öğrencilerin müzik derslerinde bağlama kullanılmasının ve bağlamaya olan sevgi, beğenilerine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu görülmektedir. Mevcut müzik eğitimi, öğrencilerin aktif olmasını desteklemesinden dolayı, bağlamanın müzik derslerinde kullanılmasının öğrencilerin derslerde motive edilmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin müzik derslerinde blok flüt yerine tercih ettikleri çalgıların öğretilmesi hem müziğe hem de müzik dersine ilişkin motivasyonlarını arttıracığı öngörülmektedir. Türk müzik kültürü içerisinde var olan ve asırlardır süregelen çalıp söyleme geleneğinde bağlamanın kullanıldığı bilinmektedir. Bu bağlamda türkü öğretiminin bağlama ile desteklenmesi, kültür aktarımının sürekliliği açısından da önemli olacaktır.

Işık (2008), ilköğretim ve ortaöğretimde görev yapan müzik öğretmenlerinin bağlama kullanımını incelemiştir. Araştırmaya göre, müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmı bağlamayı derslerinde yeterince kullanmamaktadır. Özellikle ortaöğretimde bu durum daha belirgindir. Öğretmenlerin bağlama eğitimi almasına rağmen, bu eğitimi yeterli bulmayanların oranı yüksektir. Buna rağmen öğretmenler, bağlamanın müzik eğitimine katkısını kabul etmektedir. Çalışma, öğretmenlerin bağlamayı ders dışı etkinliklerde daha sık kullandığını, ancak genel müzik eğitiminde bağlamanın yeterince yer almadığını göstermektedir. Müzik öğretmenlerinin bağlama çalma düzeylerinin düşük olduğunu ve bu durumun öğrencilerin halk müziğine olan ilgisine rağmen giderilemediğini belirtmektedir. Araştırmacı, okullarda bağlama bulunma durumunun yeterli olmadığını, ancak öğretmenlerin çoğunlukla kendi bağlamalarına sahip olduğunu ifade etmektedir. Sonuç olarak, müzik öğretmenlerinin bağlama eğitimi almasına rağmen, bu çalgıyı yeterince kullanamadıklarını ve bunun öğrencilerin halk müziği ile tanışma fırsatlarını sınırladığını vurgulamaktadır.

Aydiner ve Şen (2011), çalışmasında, müzik öğretmenlerinin üniversitede aldıkları geleneksel Türk halk çalgısı eğitiminin yetersizliğini ortaya koymaktadır. Araştırmaya göre, öğretmenlerin büyük bir kısmı üniversitede bağlama eğitimi almasına rağmen, bu eğitimin

süresi ve içeriği çalgıyı etkin bir şekilde kullanabilmeleri için yeterli bulunmamaktadır. Öğretmenlerin önemli bir kısmı, mezuniyet sonrası bağlama öğrenmek için özel ders alma ihtiyacı duymuştur. Bu durum, üniversitelerin müzik öğretmenliği programlarında geleneksel Türk halk çalgılarının, özellikle bağlamanın, daha kapsamlı ve yeterli bir şekilde öğretilmesi gerektiğini göstermektedir.

İmik ve Kaya (2013), müzik öğretmenlerinin lisans eğitimi sırasında aldıkları halk çalgıları eğitiminin yetersiz olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler, hem halk çalgıları alanındaki genel donanımlarının hem de bireysel çalgı alternatiflerinin yetersiz olduğunu düşünmekte ve alternatif bir bireysel çalgı eğitimine ihtiyaç duymaktadırlar. Türk kültürünün yaşatılmasında halk müziğinin ve çalgılarının önemini vurgulayan öğretmenler, müzik öğretmenliği programlarında Türk halk çalgılarının tanıtımının yetersiz olduğunu ve bu durumun müzik derslerindeki uygulamalarına yansıdığını ifade etmektedir. Ancak öğretmenler, Türk halk çalgılarının müzik eğitime büyük katkılar sağlayacağını ve öğrenci ilgisini artıracığını düşünerek, bu çalgıların müzik öğretmenliği programlarında daha yoğun bir şekilde ele alınması gerektiğini belirtmektedirler.

Özdek (2005), müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki temel ve seçmeli "bağlama" dersleri, müzik öğretmenlerine "bağlama"yı mesleklerinde işlevsel boyutta kullanabilecek bilgi ve birikimi kazandıracak şekilde; süre ve içerik açısından yeniden gözden geçirilmeli, gerekirse bütün müzik öğretmeni adaylarına "piyano"nun yanında temel alan çalgısı olarak "bağlama" dersi verilmelidir. İlköğretimde görev yapan müzik öğretmenleri için "bağlama"nın müzik derslerinde kullanımına yönelik hizmet içi seminerler ve kurslar düzenlenmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

3.1. Araştırma Deseni

Bağlamanın ortaöğretim müzik dersinde eşlik çalgısı olarak kullanımına yönelik öğretmen deneyimlerini incelemek amacıyla yürütülen bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden “fenomenoloji” deseniyle gerçekleştirilmiştir. Giorgi’ye göre (2009); “Fenomenolojik araştırma, araştırmacının katılımcılar tarafından tanımlanmış şekliyle, bir fenomenle ilgili bireylerin yaşanılan deneyimleri betimlediği araştırma desendir. Bu desen genellikle mülakat/görüşmeler yapmayı gerektirmektedir” (Akt. Creswell, 2017:14).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Antalya ilinde, MEB’e bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında 2023-2024 eğitim-öğretim yılında görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Başlangıçta birkaç kişiyle başlayıp bu kişilerin önerileriyle diğer katılımcılara ulaşılmıştır. 22 katılımcı ile bağlama çalgısının müzik derslerinde kullanımına yönelik deneyimleri hakkında görüşmeler yapılmıştır. Nitel araştırmalarda, araştırılan konunun ayrıntılı ve detaylı bir şekilde incelenmesi amaçlandığından büyük örneklemelerden ziyade, örneklem sayısının az olduğu ama araştırma içeriği hakkında derinlemesine bilgi sağlamaya yarayan amaçlı örnekleme yöntemleri tercih edilmektedir (Şahan, Uyangör ve Çelebi, 2021). Bu çalışmada amaçlı örnekleme yönteminin kullanılmasının nedeni, araştırma amacına uygun olarak bağlama çalgısının müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak kullanımına yönelik öğretmen deneyimlerinin derinlemesine incelenmesidir. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 1.1 ile gösterilmiştir. Katılımcı kodlarında Ö harfi ile öğretmen temsil edilmiştir. Ayrıca araştırmaya katılım sıralamaları rakamlarla belirtilmiştir (Ö1, Ö2...gibi).

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin *cinsiyet, mesleki kıdem, mezuniyet durumu, ana çalgısı, okul çalgısı, bağlama eğitimi* değişkenlerine göre demografik özelliklere ilişkin bilgiler Tablo 1.1.’de verilmiştir.

Tablo 1.1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Demografik Değişken	Düzyey	Sayı (N)	Yüzde (%)	
Cinsiyet	Kadın	10	%45.45	
	Erkek	12	%54.55	
	Toplam	22	%100	
Mesleki Kıdem	1-19	8	%36.36	
	20-29	10	%45.45	
	30+	4	%18.18	
	Toplam	22	%100	
Mezuniyet Durumu	Lisans	20	%90.91	
	Yüksek Lisans	2	%9.09	
	Toplam	22	%100	
Ana Çalgı	Keman	7	%31.81	
	Şan	4	%18.18	
	Viyolonsel	3	%13.63	
	Bağlama	2	%9.09	
	Ud	2	%9.09	
	Flüt	1	%4.54	
	Kanun	1	%4.54	
	Klarnet	1	%4.54	
	Piyano	1	%4.54	
	Toplam	22	%100	
	Okul Çalgısı	Blok Flüt	8	%36.36
		Bağlama	6	%27.27
		Almayan	3	%13.63

(devamı arkadadır)

Tablo 1.1 *Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri* (devamı)

Demografik Değişken	Düzye	Sayı (N)	Yüzde (%)
Okul Çalgısı	Mandolin	3	%13.63
	Gitar	1	%4.54
	Piyano	1	%4.54
	Toplam	22	%100
Bağlama Eğitimi	Almayan	11	%50
	1 yarıyıl	2	%9.09
	1 yıl	4	%18.18
	2 yıl	3	%13.63
	4 yıl	2	%9.09
	Toplam	22	%100

Tablo 1.1.'de izlenebileceği gibi, araştırmaya katılan öğretmenlerin 10'u (%45.45) kadın, 12'si (%54.55) erkektir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemi incelendiğinde; 1-19 yıl aralığında olan öğretmenlerin sayısı 8 (%36.36), 20-29 yıl aralığında olan öğretmenlerin sayısı 10 (%45.45), 30 yıl ve üzeri olan öğretmen sayısı 4 (%18.18) olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezuniyet durumu incelendiğinde; lisans mezunu olan öğretmenlerin sayısı 20 (%90.91), yüksek lisans mezunu olan öğretmenlerin sayısı 2 (%9.09) olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin üniversitede aldıkları ana çalgı eğitimi durumu incelendiğinde; Keman eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 7 (%31.81), Şan eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 4 (%18.18), Viyolonsel eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 3 (%13.63), Bağlama eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 2 (%9.09), Ud eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 2 (%9.09), Flüt eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54), Kanun eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54), Klarnet eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54), Piyano eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54) olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin üniversitede aldıkları okul çalgısı eğitimi durumu incelendiğinde; Blok Flüt eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 8 (%36.36), Bağlama eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 6 (%27.27), okul çalgısı dersi almayan öğretmenlerin sayısı 3 (%13.63), Mandolin eğitimi alan öğretmenlerin sayısı 3

(%13.63), Gitar eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54), Piyano eğitimi alan öğretmen sayısı 1 (%4.54) olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin üniversitede bağlama eğitimi durumu incelendiğinde; bağlama eğitimi almayan öğretmenlerin sayısı 11 (%50), 1 yarıyıl eğitim alan öğretmenlerin sayısı 2 (%9.09), 1 yıl eğitim alan öğretmenlerin sayısı 4 (%18.18), 2 yıl eğitim alan öğretmenlerin sayısı 3 (%13.63), 4 yıl eğitim alan öğretmenlerin sayısı 2 (%9.09) olarak belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Birinci bölüm: Katılımcılara ait demografik bilgilerin bulunduğu kişisel bilgi formu.

İkinci bölüm: Yarı yapılandırılmış görüşme formu.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin *cinsiyet, mesleki kıdem, mezuniyet durumu, ana çalgısı, okul çalgısı, bağlama eğitimi* demografik bilgilerini edinmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış bir formdur.

3.3.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, araştırmacı araştırma konusu kapsamında sorularını önceden hazırlamış olsa dahi görüşme esnasında ortaya çıkan konulara göre araştırmanın amacından sapmadan katılımcılara yeni sorular yöneltebildiği bir veri toplama yöntemidir (Güler vd., 2015). Bu araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Öncelikle görüşmelerde kullanılacak sorulardan oluşan form hazırlanmış, formun geçerliğinin sağlanması için iki uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme yapılan ilk iki katılımcı ile pilot çalışma yapılmış, pilot çalışma doğrultusunda görüşme soruları yeniden düzenlenmiş, düzenlenen form uzman görüşüne sunulmuş son haline kavuşturulmuştur.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmanın yürütülebilmesi amacıyla Pamukkale Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan alınan etik komisyon izni (EK 1) ile veriler yüz yüze olarak toplanmıştır. Araştırma kapsamında veriler, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde toplanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda veri analizi süreci, verilerin analiz için hazırlanmasını, verileri kodlamayı, kodları bir araya getirerek temalara indirgemeyi ve son aşamada ise veriyi tablolar, Őekiller halinde sunmayı içermektedir (Creswell, 2021). Analiz süreci öncelikle araştırmacıların verileri düzenlemesiyle başlar. Bu aşamada veri toplama araçlarıyla katılımcılardan elde edilen veriler, harfiyen metne dönüştürülerek deşifre edilmiştir. Deşifre edilen öğretmen görüşmeleri katılımcılara gönderilerek teyit etmeleri istenmiş ve yapılan geri dönütler üzerinden metinleri son hali üzerinden araştırma yürütülmüştür. Elde edilen öğretmen görüşmeleri defalarca okunarak önemli ifadeler belirlenmiş ve gerekli notlar alınmıştır. Öğretmen görüşmelerinde elde edilen ifadelerden yola çıkılarak kodlamalar yapılmıştır.

Kodlama süreci, var olan görsel veya metin verileri ana kategoriler içinde toplamayı kapsamaktadır (Creswell, 2021). Nitel araştırmalarda tecrübeli olan uzman eğitimciler ve araştırmacının kendisi dahil olmak üzere üç farklı kodlayıcı ayrı ayrı çalışmalar yaparak kodlar çıkarılmıştır. Kodlayıcıların ortaya çıkardığı farklı kodlar tartışılarak görüş birliğine varılmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik analizi yapılarak oluşturulan kodların birbirleriyle ilişkisi ortaya konulmuştur. Ortaya konulan birden fazla kodlar bir araya getirilerek araştırmanın temaları oluşturulmuştur.

Analiz sonucunda elde edilen kategoriler mantıksal çerçeve içerisinde sunulmuştur. Bu bağlamda verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi, görüşülen konunun geneline odaklanarak oluşturulan kategoriler ve kodların benzerliklerini ve farklılıklarını vurgulayıp metnin açık ve gizli içeriğini ele almaktadır (Kızıltepe, 2021). Bulgular aşamasında araştırma sürecinde ortaya çıkarılan temalara yönelik katılımcı görüşlerinden bir kısmı doğrudan alıntı yapılarak verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde temel ve alt problem cümlelerinde yer alan sorulara cevap bulmak amacıyla toplanan verilere dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. Araştırmada, Bağlama kullanımı, kullanım ve kullanılmama nedenleri, kullanımını artırmak, avantajlar ve dezavantajlar, günümüzdeki kullanımı olmak üzere toplam beş tema bulunmaktadır.

4.1. Tema 1: Bağlama kullanımı

Bağlama kullanımı temasında müzik öğretmenlerinin bağlama çalgısının kullanımına yönelik deneyimlerine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Tema; altyapı ve ihtiyaçlar, bağlama kullanımına yönelik tutumlar, eğitim ve teknik yetersizlikler, kültürel ve pedagojik kullanım, öğrenci ilgisi kategorilerinden oluşmaktadır.

4.1.1. Altyapı ve ihtiyaçlar kategorisi

Altyapı ve ihtiyaçlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.1.'de yer almaktadır.

Tablo 4.1. *Altyapı ve ihtiyaçlar kategorisine ait bulgular*

Kod	Katılımcı
Ekonomik destek	Ö10
Müzik sınıfı	Ö11

Tablo 4.1. incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar, bağlama kullanımının okullarda etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için mevcut altyapı ve ekonomik desteklerde ciddi eksiklikler olduğunu belirtmişlerdir. Bağlamanın derslerde kullanılmasının ekonomik yetersizlikler ve uygun müzik sınıflarının olmayışı nedeniyle sınırlı kaldığını, bu sorunların, bağlamanın eğitim süreçlerinde tam potansiyeliyle kullanılmasını engellediğini ifade etmişlerdir.

Ö10: "Bağlama alımı için ekonomik destek sağlanmalıdır."

Ö11: "Okullarda fiziki imkanların yeterli olması, müzik sınıflarının olması gerekiyor. Müzik öğretmeni hiçbir şey çalmıyorsa, öğrencilerin müzik dersine karşı ilgileri sönüyor."

4.1.2. Bağlama kullanımına yönelik tutumlar

Bağlama kullanımına yönelik tutumlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.2’de yer almaktadır.

Tablo 2.2. *Bağlama kullanımına yönelik tutumlar kategorisine ait bulgular*

Kod	Katılımcı
Kullanmıyorum	Ö1, Ö4, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö16, Ö17, Ö22
Kullanıyorum	Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö13, Ö14, Ö15, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21
Başka çalgı kullanıyorum	Ö2, Ö8, Ö9, Ö14, Ö15, Ö18, Ö21

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin %40,91’i bağlama çalgısını kullanmıyor iken, katılımcıların %59,09’u bağlama çalgısını müzik derslerinde kullanmaktadır.

Bağlama kullanımına yönelik tutumlarda farklılıklar olduğu gözlemlenmektedir. Bazı öğretmenler bağlamayı kullanmadığını ya da kullanımını düşünmediğini ifade ederken, bazıları bağlamayı aktif bir şekilde kullandıklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, bağlamanın yerine başka çalgıların tercih edildiği de katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Ö1: *"Kullanıldığını düşünmüyorum, ben de kullanmıyorum."*

Ö2: *"Derste sık sık kullanıyorum. Bağlamayı öğretiyor ve tanıtıyorum. Sadece bağlama değil, diğer çalgıları da (ud, lavta, cümbüş, flüt vs.) tanıtıyorum."*

Ö5: *" Okulda kullandığım kaba cura, curanın bir boy büyüğü. Ayakta çalmak için de uygun bir çalgı. Derslerimde daha çok onu kullanıyorum."*

Ö7: *"Ben derslerimde Bağlama çalgısını çocuklara faydalı olacağı kadarıyla kullanıyorum."*

Ö8: *"Bağlama yerine gitar ve piyano gibi çalgıları kullanıyorum. Öğrenciler bu çalgılara daha ilgili. Bağlama kültürel bir çalgı ama derslerde pratiklik açısından başka çalgıları tercih ediyorum."*

4.1.3. Eğitim ve teknik yetersizlikler

Eğitim ve teknik yetersizlikler kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.3'te yer almaktadır.

Tablo 3.3. *Eğitim ve teknik yetersizlikler kategorisine ait bulgular*

Kod	Katılımcı
Çalmasını bilmiyor	Ö1
Üniversite'de öğretilmeli	Ö7, Ö10, Ö22
Sınırlı bir çalgı	Ö14, Ö18, Ö21
Eksik hissediyorum	Ö7, Ö22

Tablo 4.3 'de, araştırmaya katılan katılımcılar eğitim ve teknik yetersizliklerin bağlama kullanımını sınırladığını ifade etmişlerdir. Eğitim süreçlerinde bağlama çalma becerilerinin yeterince desteklenmemesi ve bağlama kullanımını zorlaştıran teknik sorunlar, öğretmenlerin karşılaştığı temel zorluklar arasında yer almaktadır.

Ö1: "Bağlama çalmayı öğrenmek için fırsat yaratmaya çalışıyorum, ancak şu an yeterli değilim."

Ö10: "Bağlama çalmasını bilmiyorum ve bu durum derslerde bağlama kullanımımı sınırlıyor."

Ö7: "Üniversitede bağlama eğitimi daha kapsamlı verilmeliydi. Eksiklik hissediyorum."

Ö22: "Bağlama çalma eğitimi almadım ve bunun büyük bir eksiklik olduğunu düşünüyorum."

Ö18: "Bağlamanın kapsamı sınırlı olduğu için farklı çalgıları tercih ediyorum."

Ö14: "Halk müziği için çok önemli bir çalgı ama diğer türlerde sınırlı kaldığını düşünüyorum."

4.1.4. Kültürel ve pedagojik kullanım

Kültürel ve pedagojik kullanım kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.4'te yer almaktadır.

Tablo 4.4. *Kültürel ve pedagojik kullanım kategorisine ait kodlar*

Kod	Katılımcı
Türkü bilmiyor	Ö1, Ö13, Ö16
Öz kültürümüze ait	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö13, Ö19, Ö22
Kullanılması gerekir	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö19, Ö20, Ö22
Türk müziği enstrümanları kullanılmalı	Ö3, Ö5, Ö7
Türküler Bağlamayla öğretilmeli	Ö4

Tablo 4.4 incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın kültürel ve pedagojik kullanımında farklı yaklaşımlar sergilemiştir. Bağlamanın öz kültürümüze ait bir çalgı olarak kullanılmasının gerekliliği ve öğrencilerle kültürel bağ kurmada etkili bir araç olduğu ifade edilmiştir.

Ö2: *"Bağlama, Türk müziği adına vazgeçilmez bir kültürel değerdir. Bu nedenle derslerde kullanılmalıdır."*

Ö3: *"Kültürel mirasın aktarımı için bağlama çok önemli bir araçtır."*

Ö4: *"Bağlamayı derslerde daha fazla kullanmalıyız. Bu çalgı kültürel değerlerimizin bir parçası."*

Ö6: *"Bağlama, kültür aktarımı açısından kullanılmalı ve ders programlarında daha fazla yer almalı."*

Ö5: *"Türk müziği enstrümanlarının derslerde daha çok yer alması gerekiyor. Bağlama bunların başında geliyor."*

Ö7: *"Türk müziğinin tanıtılması için bağlama en uygun çalgılardan biridir."*

4.1.5. Öğrenci ilgisi

Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.5'te yer almaktadır.

Tablo 5.5. Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Türkü bilmiyor	Ö1, Ö13, Ö16
İlgi eksikliği	Ö1, Ö16
Dikkat süresi	Ö1, Ö9, Ö12

Tablo 4.5'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan katılımcılar öğrencilerin bağlamaya yönelik ilgisinin sınırlı olduğunu ifade etmişlerdir. Bazı öğrencilerin türkü bilgisinin yetersiz olması, bağlamaya ilgilerinin azalmasına neden olmaktadır. Ayrıca, dikkat sürelerinin kısa olması ve popüler müzik etkisi gibi faktörler öğrencilerin bağlamaya olan ilgisini azaltmaktadır.

Ö1: "Öğrencilerin türkü bilgisi oldukça zayıf. Bu da bağlamaya olan ilgilerini azaltıyor."

Ö13: "Türküler artık öğrencilerin ilgi alanında değil, bu durum derslerde bağlama kullanımını etkiliyor."

Ö16: "Öğrencilerin bağlamaya olan ilgisi çok düşük. Daha çok modern çalgılara yöneliyorlar."

Ö18: "Bağlamanın geleneksel bir çalgı olması öğrencilerin ilgisini çekmiyor."

Ö9: "Öğrencilerin dikkat süreleri oldukça kısa. Bağlama gibi detaylı çalışma gerektiren çalgılarla bu süreyi yönetmek zor oluyor."

Ö12: "Derslerde bağlama kullanmaya çalışıyorum ama öğrencilerin dikkat süreleri buna pek izin vermiyor."

4.2. Tema 2: Kullanım ve kullanılmama nedenleri

Kullanım ve kullanılmama nedenleri teması; müzik öğretmenlerinin bağlama çalgısının müzik derslerindeki rolüyle ilgili farklı bakış açılarını ortaya koymaktadır. Tema; kullanım gerekliliği, kullanım koşulları, öğrenci ilgisi, alternatifler ve ihtiyaçlar, öğretmen yeterliliği, tanıtım ve yaygınlaştırma, kullanılmama nedenleri kategorilerinden oluşmaktadır.

4.2.1. Kullanım gerekliliği

Kullanım gerekliliği kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.6’da yer almaktadır.

Tablo 6.6. *Kullanım gerekliliği kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Kullanılmalıdır	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Kültür korunmalı ve yaşatılmalıdır	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
Tanıtmalı	Ö1, Ö2, Ö4, Ö11, Ö17, Ö20, Ö21
Türkü öğretimi	Ö1, Ö3, Ö9, Ö17
Kültür erozyonu	Ö1, Ö2, Ö7, Ö20
Türkü sevdirmeli	Ö5
Çalıp söyleme	Ö7
Ses aralığı	Ö7

Tablo 4.6’da araştırmaya katılan katılımcıların %100’ü bağlamanın müzik derslerinde kullanılmasının gerekliliği üzerinde durmaktadır. Katılımcılar, bağlamanın kültürün korunması ve yaşatılması, tanıtılması ve türkü öğretiminde etkili bir araç olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca, kültür erozyonunun önlenmesi için bağlamanın derslerde daha fazla yer alması gerektiği vurgulanmıştır.

Ö1: "Bağlama, müzik derslerinde mutlaka kullanılmalı. Bu çalgı kültürümüzün bir parçası."

Ö2: "Öğrencilere bağlama çalmasını öğretmek kültürel bir sorumluluk."

Ö3: "Bağlamanın derslerde kullanılması, öğrencilerin kültürel miraslarını öğrenmeleri için çok önemli."

Ö4: "Bağlama, Türk müziğini anlamanın ve aktarmanın bir yolu olarak düşünölmeli."

Ö3: "Bağlama, kültürümüzün önemli bir unsuru. Bu çalgıyı yaşatmalıyız."

Ö5: "Kültürel değerlerin aktarımında bağlama çok etkili bir araç."

Ö9: "Bağlama, Türk halk müziğinin kimliğini yansıtan bir çalgıdır."

Ö4: "Bağlamayı daha fazla tanıtmalıyız. Bu çalgıyı öğrencilerimize sevdirmeliyiz."

Ö20: "Türk müziğinin tanıtılması için bağlama derslerde daha fazla kullanılmalı."

Ö9: "Türkülerin öğretilmesinde bağlama önemli bir araç."

Ö17: "Türküler bağlamayla daha etkili bir şekilde öğretiliyor."

Ö3: "Bağlama, halk müziğini öğrencilerle buluşturmanın en etkili yollarından biri."

Ö7: "Kültür erozyonunu önlemek için bağlamayı derslerimizde kullanmalıyız."

Ö20: "Bağlama, kültürel yozlaşmanın önlenmesinde önemli bir çalgı."

Ö5: "Türkülerin öğrencilere bağlama aracılığıyla sevdirmesi gerekiyor."

Ö7: "Bağlama, çalıp söyleme kültürünün yaşatılmasında etkili bir çalgıdır."

Ö7: "Bağlamanın geniş ses aralığı, farklı türlerde kullanılmasını sağlıyor."

4.2.2. Kullanım koşulları

Kullanım koşulları kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.7’de yer almaktadır.

Tablo 7.7. Kullanım koşulları kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Türk aksak ritimler	Ö4
Solo ve koro	Ö8, Ö11

Tablo 4.7 incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın kullanım koşulları üzerine farklı görüşler belirtmişlerdir. Türk aksak ritimleri öğretiminin ve solo ile koro kullanımının bağlama eşliğinde etkili olduğu ifade edilmiştir.

Ö4: "Türk aksak ritimleri bağlama eşliğinde daha kolay öğreniliyor ve uygulanabiliyor."

Ö8: "Bağlama, koro çalışmalarında eşlik çalgısı olarak çok etkili bir araçtır."

Ö11: "Solo performanslarda bağlamanın estetik bir katkı sunduğunu düşünüyorum."

4.2.3. Öğrenci ilgisi

Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.8'de yer almaktadır.

Tablo 8.8. Öğrenci ilgisi kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
İlgi ve merak	Ö8, Ö12
Bağlama ilgisi	Ö12

Tablo 4.8'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan katılımcılar öğrencilerin bağlamaya yönelik ilgilerinin genellikle düşük olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak, bağlamayı tanıyan veya bu çalgıyla daha önce çalışma yapmış olan öğrencilerde ilginin arttığı belirtilmiştir.

Ö8: "Öğrenciler bağlamayı ilk defa gördüklerinde ilgi gösteriyorlar ama bu ilgi genelde kısa sürüyor."

Ö12: "Merak duyan öğrenciler bağlama çalmayı öğrenmek istiyor, ancak bu ilgi sürdürülebilir değil."

Ö12: "Bağlamaya ilgisi olan öğrenciler derslerde daha aktif oluyor ve daha hızlı öğreniyor."

4.2.4. Alternatifler ve ihtiyaçlar

Alternatifler ve ihtiyaçlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.9'de yer almaktadır.

Tablo 9.9. Alternatifler ve ihtiyaçlar kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Alternatifler ve İhtiyaçlar	Ö8, Ö11, Ö12, Ö16, Ö18

Tablo 4.9'da, araştırmaya katılan katılımcılar bağlama dışında alternatif çalgıların kullanımına yönelik görüşler belirtmiştir. Piyano ve diğer çalgıların derslerde yer almasının hem pratik hem de öğrenci ilgisi açısından olumlu olabileceği ifade edilmiştir.

Ö18: "Bağlama yerine piyano gibi çalgılar derslerde daha pratik olabiliyor."

Ö8: "Derslerde bağlama yerine herhangi bir çalgıyı tercih ediyorum. Bu hem öğrenciler hem de öğretim açısından daha kolay."

Ö11: "Bağlama yerine farklı çalgılar kullanmak daha uygun oluyor, özellikle grup çalışmalarında."

Ö16: "Öğrenciler modern çalgılara daha çok ilgi gösteriyor, bu nedenle bağlama yerine başka seçenekler sunuyorum."

4.2.5. Öğretmen yeterliliği

Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.10'de yer almaktadır.

Tablo 10.10. Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Çalgı kullanımı	Ö8
İnsan sesi	Ö8

Tablo 4.10 incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar öğretmenlerin bağlama çalma ve müzik öğretimindeki yeterliliklerini değerlendirmiştir. Çalgı kullanımına yönelik becerilerin artırılması ve insan sesinin eğitim süreçlerinde etkin kullanımı gerektiği belirtilmiştir.

Ö8: "Çalgı kullanımında daha fazla çeşitlilik sunulmalı ve öğretmenlerin bu konuda yeterli olmaları sağlanmalı. Bağlama gibi çalgılar öğretmenlerin vokal eğitimlerinde de destekleyici olabilir."

4.2.6. Tanıtım ve yaygınlaştırma

Tanıtım ve yaygınlaştırma kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.11'de yer almaktadır.

Tablo 11.11. Tanıtım ve yaygınlaştırma kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Dizi ve programlar	Ö2
Popüler sanatçılar	Ö2

Tablo 4.11’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın daha geniş kitlelere tanıtılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik önerilerde bulunmuştur. Dizi ve programlar ile popüler sanatçılar üzerinden bağlamanın tanıtılmasının etkili olabileceği ifade edilmiştir.

Ö2: "Bağlamanın popüler kültürde daha fazla yer alması için dizilerde kullanılmalı. Televizyon programlarında bağlamanın tanıtımı yapılabilir, bu şekilde gençlerin ilgisi çekilir. Popüler sanatçılar bağlama çalarsa, gençler arasında bu çalgıya olan ilgi artabilir. Sanatçıların bağlama kullanarak konserler vermesi bağlamayı yaygınlaştırabilir."

4.2.7. Kullanılmama nedenleri

Kullanılmama nedenleri kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.12’de yer almaktadır.

Tablo 12.12. *Kullanılmama nedenleri kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Zorunluluk değil	Ö6

Tablo 4.12’de, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın derslerde kullanılmamasına dair gerekçelerini belirtmiştir. Bağlamanın ders müfredatında zorunlu bir çalgı olmaması, kullanımının sınırlı kalmasına neden olarak ifade edilmiştir.

Ö6: "Bağlama, derslerde zorunlu olmadığı için genellikle tercih edilmiyor. Müfredatta bağlamaya daha fazla yer verilmediği için kullanım alanı sınırlı."

4.3. Tema 3: Kullanımını arttırmak

Kullanımını arttırmak teması; Bağlamanın müzik derslerinde daha etkin kullanılması için öne sürülen görüş ve önerileri kapsamaktadır. Tema; eğitim ve yeterlilik, destek ve altyapı, iş birliği ve organizasyon, öğretmen tutumu ve motivasyonu, kültürel değerler ve tanıtım ve repertuar seçimi isimli kategorilerden oluşmaktadır.

4.3.1. Eğitim ve yeterlilik

Eğitim ve yeterlilik kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.13’te yer almaktadır.

Tablo 13.13. *Eğitim ve yeterlilik kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Bağlama eğitimi	Ö2, Ö9, Ö11, Ö17, Ö18, Ö22
Kendi kendine öğrenme	Ö15, Ö21

Tablo 4.13 incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın etkin kullanımı için öğretmenlerin eğitim ve yeterliliklerinin artırılması gerektiğini vurgulamıştır. Bağlama eğitimi ve kendi kendine öğrenme süreçlerine ilişkin görüşler öne çıkmaktadır.

Ö2: "Üniversitelerde bağlama eğitiminin daha kapsamlı verilmesi gerekiyor."

Ö12: "Bağlama eğitimi, okul müfredatında daha fazla yer almalıdır."

Ö22: "Bağlama çalgısını üniversitede öğrenmek gerekiyor; keşke daha önce başlamış olsaydım."

Ö8: "Bağlamayı kendi çabamla öğrendim ve derslerde etkin kullanıyorum."

Ö15: "Göreve başladığımda bağlama çalmayı bilmiyordum, ancak kendi kendime öğrendim."

Ö17: "Üniversitedeki bağlama eğitimi yetersiz olduğu için kendi başıma ilerletmek zorunda kaldım."

4.3.2. Destek ve altyapı

Destek ve altyapı kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.14'te yer almaktadır.

Tablo 14.14. *Destek ve altyapı kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Bağlama kursları	Ö4, Ö6, Ö12, Ö21
Müzik sınıfları	Ö15, Ö19

Tablo 4.14'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde etkin kullanılabilmesi için destekleyici altyapı ve kurs imkanlarının artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Katılımcılar, müzik sınıflarının eksikliği

ve bağlama kurslarına yönelik yeterli destek sağlanmamasının bu çalgının eğitimde kullanımını sınırladığını ifade etmişlerdir.

Ö4: "Bağlama kurslarının yaygınlaştırılması öğrencilerin bu çalgıya olan ilgisini artıracaktır."

Ö6: "Bağlama kursları düzenlenirse öğrencilerin ilgisi artar ve çalgıyı daha etkin bir şekilde öğrenirler."

Ö12: "Okul bünyesinde bağlama kursları açılmalı, bu sayede çalgının öğrenimi kolaylaşır."

Ö21: "Bağlama kursları, öğrencilerin kültürel çalgılara yönelmesini destekleyecek bir fırsattır."

Ö15: "Müzik derslerini yapabileceğimiz uygun bir sınıfımız yok. Bu durum bağlama gibi çalgıları öğretmemizi zorlaştırıyor."

Ö19: "Bağlama eğitimi için düzenlenmiş müzik sınıflarına ihtiyaç var. Şu anda imkanlarımız çok sınırlı."

4.3.3. İş birliği ve organizasyon

İş birliği ve organizasyon kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.15'te yer almaktadır.

Tablo 15.15. İş birliği ve organizasyon kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Koro ve toplu icra	Ö3, Ö6, Ö20
Zümreler arası	Ö7
Zümre toplantıları	Ö4

Tablo 4.15'te, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın kullanımını artırmak amacıyla koro ve toplu icra etkinliklerinin düzenlenmesinin, zümreler arası iş birliğinin artırılmasının ve zümre toplantılarının daha etkin hale getirilmesinin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar, bu organizasyonların bağlama çalgısının eğitimde kullanımını yaygınlaştıracığını ifade etmişlerdir.

Ö3: "Bağlama, koro çalışmalarında eşlik çalgısı olarak kullanılabilir ve toplu icralarda etkili olur."

Ö6: "Toplu icra etkinlikleri, bağlamanın kullanımını artıracak önemli bir yöntemdir."

Ö20: "Koro çalışmaları ve toplu müzik etkinliklerinde bağlama önemli bir eşlik çalgısı olabilir."

Ö7: "Müzik zümreleri arasında bağlamaya yönelik ortak etkinlikler düzenlenebilir."

Ö4: "Zümre toplantılarında bağlamanın eğitimde nasıl daha fazla kullanılacağı tartışılabilir."

4.3.4. Öğretmen tutumu ve motivasyonu

Öğretmen tutumu ve motivasyonu kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.16'da yer almaktadır.

Tablo 16.16. Öğretmen tutumu ve motivasyon kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Öğrenme isteği	Ö14, Ö21
Sevgi	Ö16

Tablo 4.16 incelendiğinde, araştırmaya katılan katılımcılar, bağlama eğitimi konusunda öğretmenlerin öğrenme isteği ve çalgıya duyulan sevginin önemine vurgu yapmıştır. Katılımcılar, bu özelliklerin öğrencilerin bağlama eğitimi ile olan bağı güçlendireceğini belirtmiştir.

Ö14: "Bağlama çalmayı öğrenmek isteyen öğretmenler için kurslar düzenlenmeli."

Ö21: "Öğretmenlerin öğrenme konusundaki motivasyonu, öğrencilerin bağlamaya olan ilgisini artırabilir."

Ö16: "Bağlama çalgısını gerçekten sevmek, bu çalgının eğitimde yaygınlaştırılmasını sağlayacaktır."

4.3.5. Kültürel değerler ve tanıtım

Kültürel değerler ve tanıtım kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.17’de yer almaktadır.

Tablo 17.17. *Kültürel değerler ve tanıtım kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Dinleti	Ö20
Değerler eğitimi	Ö21

Tablo 4.17’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan katılımcılar bağlamanın kültürel değerlerin aktarılmasındaki önemine dikkat çekmiş ve tanıtım faaliyetlerinin bağlamanın kullanımını artıracığına vurgu yapmıştır. Katılımcılar, dinletilerin ve değerler eğitimi uygulamalarının bu amaca katkı sağlayacağını belirtmişlerdir.

Ö20: *"Bağlama çalgısı için dinleti etkinlikleri düzenlenmeli ve öğrenciler bu etkinliklerde çalgıyla tanışmalıdır."*

Ö21: *"Bağlama, değerler eğitiminde kültürel mirasın bir parçası olarak ele alınmalıdır."*

4.3.6. Repertuar seçimi

Repertuar seçimi kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.18’de yer almaktadır.

Tablo 18.18. *Repertuar seçimi kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Beğenilen türküler	Ö14

Tablo 4.18’de, araştırmaya katılan katılımcı bağlama eğitiminde repertuar seçiminin önemine dikkat çekmiştir. Katılımcı, özellikle beğenilen türkülerin seçilmesinin öğrencilerin ilgisini artıracığını ifade etmişlerdir.

Ö14: "Öğrencilerin sevebileceği türküleri repertuvara eklemek, bağlama eğitimini daha etkili hale getirecektir."

4.4. Tema 4: Avantajlar ve dezavantajlar

Avantajlar ve dezavantajlar teması, bağlama çalgısının ortaöğretim müzik derslerindeki kullanımına yönelik olumlu ve olumsuz yönleri ele alır. Tema; avantajlar ve dezavantajlar olmak üzere iki kategoriden oluşmaktadır.

4.4.1. Avantajlar

Avantajlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.19'da yer almaktadır.

Tablo 19.19. *Avantajlar seçimi kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Türkü ve makam öğretimi	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö21
İlgi	Ö5, Ö7, Ö12, Ö13, Ö16, Ö18, Ö20
Değerler eğitimi	Ö6, Ö14, Ö16, Ö19, Ö20, Ö22
Eğlenceli	Ö6, Ö16, Ö20
Taşınabilir	Ö3
Ders dışı çalışmalar	Ö6

Tablo 4.19 incelendiğinde, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerindeki avantajları çeşitli boyutlarda ele alınmıştır. Katılımcılar, bağlamanın türkü ve makam öğretiminde etkili bir araç olduğunu, öğrencilerin ilgisini çektiğini, değerler eğitimi süreçlerine katkı sağladığını ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sunduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca, bağlamanın taşınabilir olması ve ders dışı çalışmalara olanak tanınması, çalgının eğitimdeki avantajları arasında yer almıştır.

Ö1: "Bağlama, türkü öğretiminde öğrencilerin geleneksel müzikle bağ kurmasını sağlıyor."

Ö2: "Bağlama ile makamları öğretmek, öğrencilerin bu kavramları daha iyi anlamasını sağlıyor."

Ö9: "Türkü öğretiminde bağlama kullanımı, öğrencilerin ilgisini artırıyor."

Ö15: "Bağlama, halk müziğini öğrencilerle buluşturmanın etkili bir yoludur."

Ö5: "Bağlama dersleri, öğrencilerin derse olan ilgisini artırıyor."

Ö12: "Öğrenciler bağlama çalarken daha hevesli oluyor."

Ö20: "Bağlama, öğrencilerin dikkatini derse çekmek için etkili bir araçtır."

Ö6: "Değerler eğitimi sürecinde bağlama, kültürel bağları güçlendiren bir araçtır."

Ö14: "Bağlama, kültürel mirasın aktarılmasında etkili bir araçtır."

Ö19: "Değerler eğitimi bağlama ile çok daha anlamlı hale geliyor."

Ö6: "Bağlama dersleri, öğrenciler için eğlenceli bir öğrenme süreci sunuyor."

Ö16: "Öğrenciler bağlamayı eğlenceli bir şekilde öğrenebiliyor."

Ö3: "Bağlamanın taşınabilir olması, onu müzik derslerinde avantajlı hale getiriyor."

Ö6: "Bağlama, öğrencilerin ders dışı etkinliklerde de kullanabileceği bir çalgıdır."

4.4.2. Dezavantajlar

Dezavantajlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.20'de yer almaktadır.

Tablo 20.20. Avantajlar seçimi kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Müzik türü	Ö9, Ö11, Ö14, Ö22
Yapısal özellik	Ö17, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22
İlgi	Ö1, Ö8, Ö16, Ö22

Tablo 4.20'de görüldüğü gibi, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerindeki dezavantajları üç ana boyutta ele alınmıştır. Katılımcılar, bağlamanın müzik türü çeşitliliği açısından sınırlı olduğunu, yapısal özellikleri nedeniyle bazı zorluklar sunduğunu ve öğrencilerin ilgi eksikliği gibi sorunların bağlamanın kullanımını sınırladığını ifade etmişlerdir.

Ö9: "Bağlama, farklı müzik türlerini öğretmek için yeterince esnek bir çalgı değil."

Ö14: "Müzik türü çeşitliliği bağlamayla sınırlı kalabiliyor."

Ö17: "Bağlamanın perdeleri, bazı öğrenciler için karmaşık bir yapı sunuyor."

Ö1: "Bazı öğrenciler bağlama çalmayı cazip bulmuyor."

Ö16: "Öğrencilerin bağlamaya olan ilgisi zamanla azalabiliyor."

4.5. Tema 5: Günümüzdeki kullanımı

Günümüzdeki kullanımı teması, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerindeki durumunu değerlendirmektedir. Tema, öğretmen yeterliliği, kullanım durumu, öğrenci tutumu, eğitim ve müfredat, teknik sorunlar, gelişim ve etkinlikler olmak üzere altı kategoriden oluşmaktadır.

4.5.1. Öğretmen yeterliliği

Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.21’de yer almaktadır.

Tablo 21.21. Öğretmen yeterliliği kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Beceri	Ö1, Ö5, Ö6, Ö13, Ö16, Ö17, Ö18
İlgi	Ö11, Ö21, Ö22

Tablo 4.21’de, öğretmenlerin bağlama çalgısını kullanabilme becerileri ve ilgileri ele alınmıştır. Katılımcılar, öğretmenlerin bağlama çalmayı öğrenmek ve derslerde etkin kullanmak konusunda daha fazla desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Ö1: "Bağlama çalmayı bilmek, derslerde öğrencilerin ilgisini çekmek için önemli bir beceridir."

Ö6: "Bağlama çalma konusunda öğretmenlerin daha donanımlı olması gerekiyor."

Ö18: "Bağlama çalma becerim sınırlı olduğu için derslerde yeterince kullanamıyorum."

Ö11: "Bağlama çalmak, öğrenciler için önemli olduğu kadar öğretmenler için de ilgi duyulması gereken bir alandır."

Ö21: "Bağlama çalmayı öğrenmek isteyen öğretmenler için daha fazla fırsat yaratılmalı."

Ö22: "Bağlamayı daha iyi öğrenebilmek için daha fazla motivasyon ve rehberliğe ihtiyacım var."

4.5.2. Kullanım durumu

Kullanım durumu kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.22'de yer almaktadır.

Tablo 22.22. Kullanım durumu kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Temsiliyet	Ö1, Ö5, Ö6, Ö16, Ö18
Kültürel erozyon	Ö2, Ö16

Tablo 4.22 incelendiğinde, bağlamanın eğitimde kullanım durumu temsiliyeti ve kültürel erozyon boyutlarında incelenmiştir. Katılımcılar, bağlamanın müzik derslerinde yeterince temsil edilmediğini ve kültürel değerlerin korunmasında daha etkili bir rol üstlenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ö1: "Bağlama, derslerde yeterince temsil edilmiyor."

Ö5: "Bağlamanın müfredatta daha fazla yer alması gerekiyor."

Ö16: "Müzik derslerinde bağlamanın temsiliyeti artırılmalı."

Ö2: "Kültürel değerler bağlamıyla daha iyi korunabilir."

Ö16: "Bağlamanın kullanımı azalırsa, kültürel mirasımız zarar görebilir."

4.5.3. Öğrenci tutumu

Öğrenci tutumu kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.23'te yer almaktadır.

Tablo 23.23. Öğrenci tutumu kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
İlgi	Ö1, Ö2, Ö4, Ö7, Ö18, Ö19

Tablo 4.23'te görüldüğü gibi, öğrencilerin bağlama çalgısına yönelik tutumları ele alınmıştır. Katılımcılar, öğrencilerin bağlamaya olan ilgisinin eğitimde bu çalgının kullanımını etkileyen önemli bir faktör olduğunu ifade etmişlerdir.

Ö1: "Öğrenciler bağlama derslerine ilgi gösteriyor ama bu ilgi ders materyalleriyle desteklenmeli."

Ö2: "Bağlama derslerinde öğrencilerin ilgisini artırmak için daha fazla etkinlik yapılabilir."

Ö4: "Bağlama çalmak isteyen öğrencilerin sayısı fazla, bu da ilgiyi artırıyor."

Ö7: "Bağlamaya karşı öğrencilerin ilgisi olumlu ancak çalgının tanıtımı artırılmalı."

Ö18: "Bazı öğrenciler bağlamayı öğrenmek için ekstra çaba gösteriyor, bu sevindirici."

Ö19: "Bağlamaya duyulan ilgi, öğrencilerin derslere katılımını artırıyor."

4.5.4. Eğitim ve müfredat

Eğitim ve müfredat kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.24'te yer almaktadır.

Tablo 24.24. Eğitim ve müfredat kategorisine ilişkin bulgular

Kod	Katılımcı
Bağlama eğitimi	Ö3, Ö7, Ö9, Ö17, Ö18
Müfredat	Ö7
Hizmet içi ve uzaktan eğitim	Ö4, Ö21

Tablo 4.2'te, bağlamanın eğitim ve müfredattaki yeri, hizmet içi eğitimlerin önemi ve bağlama eğitiminin geliştirilmesi gerektiği ele alınmıştır. Katılımcılar, bağlama eğitimine yönelik daha kapsamlı bir yaklaşım gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ö3: "Bağlama eğitiminin derslerde daha etkin hale getirilmesi gerekiyor."

Ö7: "Bağlamanın eğitimi, müzik derslerinin merkezinde olmalıdır."

Ö18: "Bağlama eğitiminin yaygınlaştırılması, öğrencilerin müziğe olan ilgisini artıracaktır."

Ö7: "Müfredatta bağlamaya daha fazla yer verilmesi gerekiyor."

Ö4: "Öğretmenler için hizmet içi eğitimler düzenlenerek bağlama çalma becerileri geliştirilebilir."

Ö21: "Uzaktan eğitimle bağlama eğitimi desteklenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır."

4.5.5. Teknik sorunlar

Teknik sorunlar kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.25'te yer almaktadır.

Tablo 25.25. *Teknik sorunlar kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Taşımak	Ö19
Akıllı tahta	Ö3

Tablo 4.25 incelendiğinde, bağlamanın eğitimde karşılaşılan teknik sorunları iki ana boyutta incelenmiştir. Katılımcılar, bağlamanın taşınabilirliğinin zor olduğunu ve akıllı tahta kullanımının eğitimde bağlama kullanımını etkilediğini belirtmişlerdir.

Ö19: "Sınıf sınıf gezdirip taşımak zorunda kalmamız ise bir dezavantaj benim için."

Ö3: "“Derslerde enstrüman icra etmek yerine akıllı tahta vasıtasıyla örnek video izletiyoruz. Bu anlamda biraz açığı işin kolaylığına kaçıyoruz.”"

4.5.6. Gelişim ve etkinlikler

Gelişim ve etkinlikler kategorisine ilişkin bulgular Tablo 4.26'da yer almaktadır.

Tablo 26.26. *Gelişim ve etkinlikler kategorisine ilişkin bulgular*

Kod	Katılımcı
Etkileşim	Ö4
Kullanım düzeyi	Ö3, Ö8, Ö10, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö22

Tablo 4.26'da görüldüğü gibi, bağlamanın gelişimi ve etkinliklerdeki kullanım düzeyi ile etkileşim boyutları ele alınmıştır. Katılımcılar, bağlamanın eğitim süreçlerinde

daha etkin kullanılabilmesi için uygulamalı etkinliklerin artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ö4: "Bağlama ile yapılan etkinlikler öğrencilerin çalgıya olan ilgisini artırıyor."

Ö3: "Bağlamanın müzik derslerindeki kullanım düzeyi yeterli değil."

Ö14: "Uygulamalı etkinliklerle bağlamanın derslerde daha çok yer alması sağlanabilir."

Ö19: "Bağlamayı derslerde kullanmak öğrencilerin derse olan ilgisini artırıyor."

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgular, bu bulguların detaylı bir tartışması ve bu doğrultuda oluşturulan öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartışma

5.1.1. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlama Kullanımıyla İlgili Düşünceleriniz Nelerdir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgular, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak kullanımının hem fırsatlar hem de zorluklar içerdiğini göstermektedir. Bağlama, Türk Halk Müziğinin temel taşıyıcı çalgısı olması nedeniyle, öğrencilerin kültürel mirasla bağ kurmasını ve müziksel becerilerini geliştirmesini sağladığı düşünülmektedir. “Türk kültüründe önemli bir yere sahip olan, ait olduğu toplumun değerlerine göre şekillenen ve oluşturulan halk müziği eserlerinin nesilden nesile aktarılmasına katkıda bulunan, kültürün en önemli çalgılarından biri olan bağlama çalgısı, kültürel mirasın gelecek nesillere taşınmasında büyük önem taşımaktadır” (Dursun ve Karagöz Dursun, 2022). Bu bağlamda, bağlamanın kültürel değerlerin aktarımında etkili bir araç olduğu, aynı zamanda estetik ve sanatsal becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Işık (2008), bağlamanın derslerde etkin kullanımını sınırlandıran bazı faktörler olduğunu, öğretmen yeterliliği ve eğitim süreçlerindeki yetersizliklerin bağlamanın eğitimdeki potansiyelini tam anlamıyla ortaya koymasını engellediğini ifade etmektedir. Lehimler (2015), öğretmenlerin bağlama çalma konusundaki becerilerinin geliştirilmesi ve bu çalgının daha fazla öğretim materyaliyle desteklenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Bununla birlikte, bağlamanın eğitimde kullanımına yönelik olumlu tutumlar da dikkat çekmektedir. Katılımcılar, bağlamanın öğrencilere türkü öğretiminde, kültürel bağların güçlendirilmesinde ve değerler eğitiminde etkili bir araç olduğunu vurgulamıştır. Demir (2014), bağlama kullanımının öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığı, derslere daha aktif katılım sağladığını belirtmektedir.

Öğrencilerin bağlamaya olan ilgisi, öğretmenlerin bağlama eğitimi konusundaki yeterlilikleriyle doğrudan ilişkilidir. Aydın ve Şen (2011), öğretmenlerin bağlama eğitimine yönelik daha fazla desteklenmesi gerektiğini ifade etmektedirler. Özdek (2005),

bağlamanın müzik derslerinde kullanımına yönelik hizmet içi seminerler ve kurslar düzenlenmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak, bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde etkin bir eşlik çalgısı olarak kullanılması, öğrencilerin kültürel, müzikal ve estetik gelişimlerini destekleyen önemli bir faktör olduğu düşünülmektedir. Ancak, bu sürecin daha etkili hale getirilmesi için öğretmen eğitimi, materyal geliştirme ve altyapı eksikliklerinin giderilmesi gerektiği, bağlamanın yalnızca bir çalgı olarak değil, aynı zamanda bir kültür taşıyıcısı ve eğitim aracı olarak değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5.1.2. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Bağlama Çalgısı Kullanılmalı Mıdır, Kullanılmamalı Mıdır? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Dursun ve Karagöz Dursun (2022), Türk Halk Müziğinin vazgeçilmez bir unsuru olan bağlama, öğrencilerin kültürel değerlerle bağ kurmasına, müziksel becerilerini geliştirmesine ve estetik algılarını zenginleştirmesine olanak tanıdığını ifade etmişlerdir. Katılımcılar, bağlamanın özellikle türkü ve makam öğretiminde etkili bir araç olduğunu, öğrencilerin yerel müzik kültürünü öğrenmelerine katkıda bulunduğunu belirtmiştir.

Katılımcılar, bağlamanın eğitsel faydalarının yanı sıra öğrencilerin derse olan ilgisini artıran bir çalgı olduğunu ifade etmişlerdir. Demir (2014), “Türk Halk Müziğinin önemli bir çalgısı olan bağlamanın, müzik ders kitaplarında yer alan türkülerin öğretilmesinde kullanılmasının öğrenciler üzerinde olumlu etki yaratacağı göz ardı edilmemeli” olarak ifade etmektedir.

Bağlamanın taşınabilirliği ve ders dışı etkinliklerde de kullanılabilir olması, bu çalgının müzik eğitiminde daha fazla yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Bağlamanın kullanılmaması gerektiğini düşünen katılımcılar ise çeşitli gerekçeler öne sürmüştür. Bu gerekçeler arasında, bağlamanın bazı öğrenciler için zorlayıcı olan yapısal özellikleri ve modern müzik türlerine entegrasyonunun sınırlı olması yer almaktadır. Ayrıca, bağlamanın kullanımı için gerekli altyapının yetersiz olduğu ve öğretmenlerin bağlama çalma becerilerinin yeterince gelişmediği vurgulanmıştır. Bu durumun, bağlamanın müzik derslerinde tam anlamıyla ve etkili bir şekilde kullanılmasını sınırladığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, bağlama çalgısının ortaöğretim müzik derslerinde kullanımı, kültürel değerlerin aktarılmasında ve müzikal becerilerin geliştirilmesinde önemli bir araç olduğu

düşünülmektedir. Ancak bu kullanımın etkili olabilmesi için öğretmen eğitimi, altyapı desteği ve bağlama çalgısına yönelik materyal geliştirme gibi ihtiyaçların karşılanması gerekmektedir. Bağlama, yalnızca bir çalgı olarak değil, aynı zamanda öğrencilerin müzikle bağ kurmasını sağlayan bir kültürel miras unsuru olarak da değerlendirilmelidir. Eğitimde bağlamanın yer alması, öğrencilerin kültürel kimliklerini keşfetmelerine ve estetik değerlerini geliştirmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

5.1.3. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Bağlama Çalgısının Kullanımını Arttırmaya Yönelik Neler Yapılabilir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde kullanımını artırmak, Türk müziğinin değerlerini genç kuşaklara aktarmak ve müzik eğitiminin etkinliğini artırmak açısından kritik bir öneme sahiptir. Katılımcılar, bağlamanın kullanımını artırmak için öğretmenlerin yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Öğretmenlerin bağlama çalma becerilerinin artırılması, bu çalgının derslerde daha etkili kullanılmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Hizmet içi eğitim programlarının ve bağlama odaklı atölyelerin düzenlenmesi bu süreçte önemli bir adım olabilir.

Araştırma, okullardaki altyapı eksikliklerinin bağlamanın kullanımını sınırladığını göstermektedir. Özellikle bağlama çalgısının mevcut olmaması, müzik sınıflarındaki düzenlemelerin eksikliği ve mali kaynakların sınırlı olması, bu çalgının eğitimdeki potansiyelini azaltmaktadır. Bu sorunların çözümü için okul yönetimleri, yerel yönetimler ve kültür kurumları arasında iş birliği sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

Katılımcılar, bağlama çalgısının kullanımını yaygınlaştırmak için etkinlikler düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir. Özellikle koro çalışmaları, dinletiler, bağlama yarışmaları ve atölye çalışmaları, öğrencilerin bağlamaya ve türkülere olan ilgisini artırmada etkili olacağı düşünülmektedir.

Bağlamanın kültürel mirasın bir parçası olduğu ve değerler eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu belirtilmiştir. Katılımcılar, bağlamanın tanıtımını artırmak için kültür merkezleri, müzik öğretmenleri ve yerel sanatçılar arasında iş birliği yapılmasını önermiştir.

5.1.4. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlamanın Avantajları Ya Da Dezavantajları Var Mıdır? Bunlar Nelerdir? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Bağlama, ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak hem avantajlar hem de dezavantajlar sunmaktadır. Araştırma bulgularına göre bağlama, öğrencilerin müzikal ve kültürel gelişiminde önemli bir rol oynarken, kullanımında bazı sınırlılıklar ve zorluklar bulunduğu düşünülmektedir.

Katılımcılar, bağlamanın öğrencilerin yerel müzik kültürünü öğrenmesini ve bu kültüre bağlılık geliştirmesini sağladığını belirtmiştir. Bağlamanın, Türk halk müziğinin temel bir çalgısı olarak türkü ve makam öğretiminde etkili bir araç olduğu düşünülmektedir.

Bağlama, kültürel mirasın aktarımında önemli bir rol oynamaktadır. Değerler eğitimi süreçlerinde bağlamanın kullanımı, öğrencilerin kültürel kimliklerini güçlendirmekte ve toplumsal bağlarını sağlamlaştırdığı düşünülmektedir.

Bağlama, öğrenciler için eğlenceli bir öğrenme süreci sunar. Çalgının taşınabilir olması, toplu icralarda kullanılabilmesi ve bireysel çalışmalara olanak sağlaması, bu çalgıyı eğitimde avantajlı kıldığı düşünülmektedir.

Öğrencilerin bağlamaya olan ilgisinin derslere olan motivasyonu arttırdığı ve bağlama çalgısının öğrencilerin müzik derslerine daha aktif katılımını sağladığı düşünülmektedir.

Bağlamanın modern ve batı müziği türlerine entegrasyonunun sınırlı olması, bu çalgının evrensel müzik eğitimi bağlamında kullanılmasını zorlaştırdığı düşünülmektedir.

Okullarda bağlama çalgısının bulunmaması ve uygun müzik sınıflarının eksikliği, bağlamanın eğitimde tam potansiyeliyle kullanılmasını sınırlayan önemli faktörler olduğu düşünülmektedir.

5.1.5. Ortaöğretim Müzik Derslerinde Eşlik Çalgısı Olarak Bağlamanın Günümüzdeki Kullanımını Nasıl Değerlendiriyorsunuz? Problemine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Bağlama, Türk müzik kültürünün en önemli çalgılarından biri olarak ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak kullanılmaktadır. Araştırma sonuçları, bağlamanın eğitimdeki kullanımının hem kültürel değerlerin aktarımı hem de müzik eğitimi süreçlerinde

katkılar sunduğunu, ancak kullanımının yaygınlaştırılması için daha fazla çaba gerektiği düşünülmektedir.

Bağlamanın, geleneksel Türk müziğinin temel unsurlarından biri olarak, öğrencilere kültürel mirasın öğretilmesinde ve aktarılmasında önemli bir araç olduğu ve ortaöğretim müzik derslerinde bağlamanın kullanımının öğrencilerin yerel müzik türlerini öğrenmesinde olanak sağladığı ve bu süreçte estetik algılarının gelişimini desteklediği düşünülmektedir. Katılımcılar, bağlamanın türkü ve makam öğretiminde vazgeçilmez bir çalgı olduğunu vurgulamışlardır.

Araştırma, bağlamanın kullanım düzeyinin okullar arasında farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bazı okullarda bağlama etkin bir şekilde kullanılırken, diğer okullarda altyapı eksiklikleri ve öğretmen yeterlilikleri nedeniyle bu çalgıya yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Bağlamanın kültürel bir miras taşıyıcı olarak rolü, müzik derslerindeki kullanımını daha da önemli hale getirmektedir. Ancak, bağlamanın modern müzik türleriyle entegrasyonu sınırlı olduğundan, bu çalgının sadece yerel müzik türleriyle sınırlı kalabileceği belirtilmiştir. Bu durumun bağlamanın evrensel müzik eğitimi bağlamında kullanımını sınırlandırdığı düşünülmektedir.

Okullarda bağlama kullanımının yaygınlaşmasının önündeki temel engellerden biri, uygun altyapı ve çalgı sayısındaki yetersizlik ve müzik öğretmenlerinin bağlama çalma becerilerinin yetersiz olması, bu çalgının etkili bir şekilde kullanılmasını zorlaştırdığı düşünülmektedir. Katılımcılar, hizmet içi eğitimlerle bu eksikliklerin giderilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

5.2. Öneriler

1. Bağlama çalma becerilerini geliştirmek amacıyla müzik öğretmenlerine yönelik düzenli hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi ve uzaktan eğitim platformlarında bağlamaya yönelik ders içerikleri hazırlanarak öğrencilerin ve öğretmenlerin kullanımına sunulması,
2. Müzik sınıflarının bağlamanın etkin bir şekilde kullanılabilmesi şeklinde düzenlenmesi, akustik ortamlar ve uygun depolama alanlarının sağlanması,
3. Müfredat düzenlemelerinde bağlamanın eşlik çalgısı olarak kullanılmasına vurgu yapılması,

4. Bağlama çalgısına yönelik okullarda düzenli dinletiler, yarışmalar ve atölye çalışmaları organize edilmesi, toplu icra etkinlikleri (rneğin, koro çalışmaları veya orkestra eşlikleri) yoluyla öğrencilerin bağlama çalgısıyla daha fazla etkileşim kurmasının sağlanması.

KAYNAKÇA

- Acartürk, N. (2000). *Türk halk müziği çalgılarından kavalın ortaokul ve liselerdeki müzik eğitimi derslerinde kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Akbulut, E. (2006). Günümüz müzik eğitimi nasıl olmalıdır? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(20), 23-28.
- Altuğ, N. (1997). *Müzik eğitiminde metot ve yöntem*. 1. Türk Müziği Sempozyumu, 19-21 Aralık, Balıkesir.
- Asiltürk, O. (2009). *Türkiye’de Bağlama Başlangıç Eğitimi İçin Hazırlanmış Metotların İçerik Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Aydiner, M. ve Şen, Y. (2011). Geleneksel Türk halk çalgılarının müzik öğretmenleri tarafından kullanılma durumu. *Millî Folklor Uluslararası Kültür Araştırma Dergisi*, 23(91), 140-149.
- Ayşan, K. (1999). *Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bağlama Eğitimi ve Sorunları*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi. Trabzon.
- Bariş, D. A. (2007). Okul müzik eğitiminde çalgı eğitimi uygulamaları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(15), 1-12.
- Baylan, B. (2021). *İstanbul’daki MEB’e Bağlı Özenen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi. Konya.
- Coşkun, S.Y. (2006). *Türk Halk Müziğinde Oluşturulan Geleneksel ve Modern Çalgı Topluluklarının Yapısal Analizi*. Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi. İstanbul.
- Creswell, J. W. (2017). Araştırma deseni - nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları. (çev.: S. B. Demir). Ankara: Eğiten Kitap. (Orijinal çalışmanın basım tarihi 2013).
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri* (6. baskı). (A. Budak, ve İ. Budak, Çev.). Ankara: Siyasal Kitabevi (Orijinal eserin basım tarihi 2013).
- Demir, M. (2014). *Ortaokul 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Derslerinde Bağlama Çalgısının Kullanımına İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. Burdur.

- Demirci Özay, A., & Bilgin, S. (2017). Müzik öğretmenliği mesleğinde kullanılabilir çalgı özellikleri ve mesleki çalgı olarak elektrogitar önerisi. *Fine Arts*, 12(1), 37-51. doi: 10.12739/NWSA.2017.12.1.D0188
- Dizdar, B. (2024). Bağlama eğitiminin üniversite öğrencilerinin öz güven düzeylerine etkisi. *Folklor Akademi Dergisi*, 7(2), 537-554. doi: 10.55666/folklor.1496011
- Dursun, D., & Karagöz Dursun, B. (2022). Türk halk müziği bağlamında değerler eğitimi boyutuyla bağlamanın sosyo-kültürel, ekonomik ve dinsel bir çalgı olarak kullanımı. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 8(1), 240-248. doi: 10.22252/ijca.1135825
- Ekici, S. (2006). *Bağlama eğitimi yöntem ve teknikleri*. Ankara: Denizyıldızı Matbaacılık.
- Girgin, D. (2015). Müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci perspektifinde beklentiler. *Education Sciences*, 10(3), 169-183. doi: 10.12739/NWSA.2015.10.3.1C0640
- Güler, A., Halıcıoğlu, M. B. ve Taşgın, S. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma* (2. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Günay, E. Özdemir, M. (2003). *Müzik öğretimi teknolojisi ve materyal geliştirme* (3. baskı). Ankara: Bağlam Yayınları.
- Haşhaş, S. (2013). *Bağlama Eğitiminde, Bağlama Tutuş, Mızrap (Tezene) Tutuş-Vuruş Yönlerinin Yeri ve Önemi Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi. Erzurum.
- Işık, H. (2008). *İlköğretim ve Ortaöğretimde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Bağlama Kullanımlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- İmik, Ü. ve Kaya, Z. (2013). Geleneksel halk çalgılarının müzik öğretmenliğindeki yeri. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 3(7), 61-67.
- Karahan, C. (2009). *Bağlama öğretiminde başlangıç aşamasına dair yeni bir yöntem*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23-25 Eylül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Kımkık, M. (2010). *Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde Bağlama Dersi Başlangıç Düzeyine Yönelik Öğretim Programı Önerisi*. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi. Konya.
- Kızıltepe, Z. (2021). *Nitel araştırma: yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımlar* (3. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Lehimler, E. (2015). Müzik öğretmenlerinin derslerinde ana çalgıları kullanma durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 257-267.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=359> sayfasından erişilmiştir.
- Oktay, C. (2017). *Türkiye’de Özengen Müzik Eğitiminde Uluslararası Sertifikalı Müzik Eğitimi Programlarının İşlevinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi. İstanbul
- Öz, N. B. (2001). İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101-106.
- Özdek, A. (2005). *Bağlama'nın İlköğretim II. Kademe Sınıflarındaki Müzik Eğitiminde Kullanımına Yönelik Bir Çalışma*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Konya.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde ön düzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 157-175.
- Parasız, P. (2009). *Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Olarak Oluşturulan Hazırlayıcı Alıştırmaların İşgörsellik ve Etkililik Yönünden İncelenmesi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Parlak, E. (1998). *Türkiye’de El ile (Tezenesiz) Bağlama Çalma Geleneği ve Çalış Teknikleri*. Sanatta Yeterlilik Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi. İstanbul.
- Seyhan, Z. (2019). *Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi. Konya.
- Sözen, İ. (2018). Bağlamanın ilköğretim müzik eğitiminde bir eşlik çalgısı olarak çoksesli kullanımı. *Kesit Akademi Dergisi*, 4(14), 231-257.
- Sun, M. (1969). *Türkiye'nin kültür-müzik-tiyatro sorunları*. Ankara: Kültür Yayınları No:2
- Şahan, H. H., Uyangör, N. ve Çelebi, M. (Ed.) (2021). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri* (1. baskı). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

Tebiş, C. (2002). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki keman öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak müzik öğretmenliği formasyonu açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Toparlak, Ş. (2013). Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi/öğretiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 114-129.

Terzioğlu, A. M. (2023). Ortaokul ve liselerde görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde kullandıkları çalgıların tespiti / determination of the instruments used in music lessons by music teachers working in secondary and high schools. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 386-401. doi: 10.19160/e-ijer.1323816

Tuğcular, E. (1992). *Türkiye 'de müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin müzik öğretmenliklerine yansımaları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tunalıoğlu, Ş. (2013). İlköğretim ikinci kademe okullarındaki müzik derslerinde yapılan düzenli çalgı ve ses eğitimi uygulamalarının öğrenciler üzerindeki etkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 24(24), 179-203.

Türk Dil Kurumu (TDK) (2024). *Çalgı*. <https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye 'deki durum* (3. baskı). Ankara: Evrensel Müzikeyi.

Uslu, M. (1996). *Türkiye 'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde agsl müzik bölümlerinin önemi*. 1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu, 28-30 Kasım, Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Uslu, M. (1996). *Türkiye 'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde çok sesli müzik eğitimi görüşü*. II. Ulusal Eğitim Sempozyumu, 18-20 Eylül, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yener, S. (1987). *Bağlama öğretim metodu I* (1. baskı). Trabzon: Kuzey Gazetecilik Matbaacılık

Ziyagil, H. E. (2021). Çalgı öğrenmenin sosyokültürel yaşama sağladığı olumlu katkıları. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 7(1), 259-267. doi: 10.22252/ijca.937716

EKLER

Ek 1. Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.12.2023-E.459926

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.12.2023-E.459926

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-93803232-622.02-459926
Konu : Veli PEPE

Dağıtım Yerlerine

İlgide kayıtlı başvurunuz 7/12/2023 tarih ve 23 -6 toplantı/karar nolu etik kurul toplantısında görüşülmüş olup, alınan karar ekte sunulmuştur.

Gereği için bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Oğuz KARADENİZ
Kurul Başkanı

Ek: Karar (1 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
Eğitim Bilimleri Enstitüsüne

Bilgi:
Sayın Dr. Öğr. Üyesi Aykut Önder SARIÇİFTÇİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.12.2023-E.459926

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

SAYI: 68282350/2023/23

Toplantı Tarihi: 7.12.2023
Toplantı Sayısı: 23
Toplantı Saati: 17:15

10.134.1.24
106721
12.12.2023

KARAR 6- Üniversitemiz Eğitim Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 122163031 numaralı öğrencisi Veli PEPE'nin danışmanı Dr.Öğr.Üyesi Aykut Önder SARIÇİFTÇİ ile birlikte yürüttüğü "Bağlamamın Ortaöğretim Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanımına Yönelik Öğretmen Deneyimleri (Antalya İli Örneği) " konulu tez çalışmasına yönelik başvuru formu ile usul ve etik açıdan verdiği beyan ve ekler tetkik edilmiş olup; proje sahibinin, başvurusunda yer alan bilgi, belge ve taahhütnamelere uygun bilimsel davranışlar sergileyeceği kanaati oluşmuştur. İş bu karar oy birliği ile alınmıştır.

Ek 2. Araştırma Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.12.2023-468874

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-98057890-605.01-93136692

28.12.2023

Konu : Araştırma Uygulama İzni
Veli PEPE

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 21/12/2023 tarih ve 464384 sayılı yazınız

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Veli PEPE'nin "Bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak kullanılmasına yönelik öğretmen deneyimleri, Antalya ili örneği" isimli araştırmasını İlimiz Aksu ilçesi Aksu Anadolu Lisesi, Kepez ilçesi Gülveren Anadolu Lisesi, Metin Çiviler Anadolu Lisesi, Karatay Anadolu Lisesi, Neriman Erol Yılmaz Sosyal Bilimler Lisesi, Konyaaltı ilçesi Dr. İlhami Tankut Anadolu Lisesi, Muratpaşa ilçesi Şehit Yasin Kurt Anadolu Lisesi, Adem Tolunay Anadolu Lisesi, Metin Nuran Çakallıklı Anadolu Lisesi, Levent Aydın Anadolu Lisesi Aldemir Atilla Konuk Anadolu Lisesi, 75.Yıl Cumhuriyet Kız Anadolu Lisesi, Hacı Dudu Mehmet Gebizli Anadolu Kız İmam Hatip Lisesi öğretmenlerine yönelik uygulama isteği ile ilgili yazınız Müdürlüğümüz ARGE Birimi Değerlendirme ve İnceleme Komisyonunca incelenmiş; "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama 2020/2 Genelgesi" gereğince uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzün 27/12/2023 tarih ve 93073231 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları onaylanarak ekte gönderilmiştir.

İlgili genelgenin 28. Maddesi gereğince, sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında (başvuru sahibinin ekte örneği bulunan dilekçe ile) Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda; Gereğini arz ederim.

Mukaddes BİRŞEN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:

- 1- Onay ve ekleri (2 sayfa)
- 2- Dilekçe Örneği (1 sayfa)

Adres : Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. No:59
Muratpaşa / Antalya
Telefon No : 0 (242) 238 60 00
E-Posta: basarizleme07@meh.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Mustafa KÜÇÜKKARA Dahili (132)
Unvan : Teknisyen
Faks:2422386001

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakosge.meb.gov.tr> adresinden 9a39-a6e7-3ffc-b720-4dd5 kodu ile teyit edilebilir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5256&eD=BSVZM91AR1&eS=468874> adresinden yapılabilir.

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-98057890-20-93073231
Konu : Araştırma Uygulama İzni
Veli PEPE

27.12.2023

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 21/01/2020 tarih ve 1563890 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Veli PEPE'nin "Bağlamanın ortaöğretim müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak kullanılmasına yönelik öğretmen deneyimleri, Antalya ili örneği" isimli araştırmasını İlimiz Aksu ilçesi Aksu Anadolu Lisesi, Kepez ilçesi Gülveren Anadolu Lisesi, Metin Çiviler Anadolu Lisesi, Karatay Anadolu Lisesi, Neriman Erol Yılmaz Sosyal Bilimler Lisesi, Konyaaltı ilçesi Dr. İlhami Tankut Anadolu Lisesi, Muratpaşa ilçesi Şehit Yasin Kurt Anadolu Lisesi, Adem Tolunay Anadolu Lisesi, Metin Nuran Çakallıklı Anadolu Lisesi, Levent Aydın Anadolu Lisesi Aldemir Atilla Konuk Anadolu Lisesi, 75.Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Hacı Dudu Mehmet Gebizli Anadolu Kız İmam Hatip Lisesi öğretmenlerine yönelik uygulama isteği ile ilgili Pamukkale Üniversitesininin 21/12/2023 tarih ve 464384 sayılı yazısı Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimi Değerlendirme ve İnceleme Komisyonunca incelenmiş olup;

Adı geçenin ilgi Genelge kapsamında 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı içerisinde olmak üzere, İlimiz Aksu ilçesi Aksu Anadolu Lisesi, Kepez ilçesi Gülveren Anadolu Lisesi, Metin Çiviler Anadolu Lisesi, Karatay Anadolu Lisesi, Neriman Erol Yılmaz Sosyal Bilimler Lisesi, Konyaaltı ilçesi Dr. İlhami Tankut Anadolu Lisesi, Muratpaşa ilçesi Şehit Yasin Kurt Anadolu Lisesi, Adem Tolunay Anadolu Lisesi, Metin Nuran Çakallıklı Anadolu Lisesi, Levent Aydın Anadolu Lisesi Aldemir Atilla Konuk Anadolu Lisesi, 75.Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Hacı Dudu Mehmet Gebizli Anadolu Kız İmam Hatip Lisesi öğretmenlerine yönelik araştırmasını, Okul Müdürlüğünün sorumluluğunda Eğitim Öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yapması,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 25/08/2020 tarih ve 24911 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Mukaddes BİRŞEN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
Salih KAYGUSUZ
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Adres : Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. No:59
Muratpaşa / Antalya
Telefon No : 0 (242) 238 60 00
E-Posta: basariizleme07@meh.gov.tr
Kep Adresi : me@ahs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ebys>
Bilgi için: Mustafa KOÇÜKKARA Dahili (132)
Unvan : Teknisyen
Faks:2422386001
İnternet Adresi: ibep07.meh.gov.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakorgu.meh.gov.tr> adresinden 03da-2ffe-3980-b2b7-b48c kodu ile teyit edilebilir.

Evrensel Eğitim ve Spor: 149122023-5022290

MÜLAKAT PROTOKOLÜ

Mülakat Protokolü Projesi: Bağlamanın Ortaöğretim Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanımına Yönelik Öğretmen Deneyimleri

Mülakat Saati:

Tarih:

Yer:

Mülakatı Yapan Kişi:

Mülakat Yapılan Kişi:

Mülakat Yapılan Kişinin Konumu:

Bu araştırma; Ortaöğretim’de görev yapan Müzik öğretmenlerinin, derslerinde Bağlama çalgısının kullanımına yönelik deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır.

1. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlama kullanımına ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

2. Ortaöğretim Müzik derslerinde Bağlama çalgısı kullanılmamaktadır? Neden?

3. Ortaöğretim Müzik derslerinde Bağlama çalgısının kullanımını artırmaya yönelik neler yapılabilir?

4. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlamanın avantajları ya da dezavantajları var mıdır? Bunlar nelerdir?

5. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlamanın geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu mülakata katıldığınız için teşekkür ederim. Cevaplarınızın ve gelecekteki potansiyel mülakatların gizliliğinin korunduğuna emin olunuz.

Veli Paşa
(Acayipmacı)

Veli Paşa

Ek 3. Kişisel Bilgi Formu

Sayın Katılımcı,

Aşağıda yer alan görüşme formu, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Dr. Öğrt. Üyesi Aykut Önder SARIÇİTÇİ danışmanlığında yürütülen "BAĞLAMA ÇALGISININ ORTAÖĞRETİM MÜZİK DERSİNDE EŞLİK ÇALGISI OLARAK KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN DENEYİMLERİ (ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)" isimli tez çalışmasında kullanılmak üzere yüksek lisans öğrencisi Veli PEPE tarafından hazırlanmıştır. Cevap verirken göstereceğiniz dikkat ve içtenlik araştırmanın güvenilirliğinde önemli rol oynayacaktır.

Görüşmeye katılım gönüllülük esastır. Katılımınız için teşekkür ederim.

Veli PEPE

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz nedir?
2. Kaç yıldır müzik öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz?
3. Mezuniyet durumunuz nedir?
4. Lisansta hangi ana çalgının eğitimini aldınız?
5. Okul Çalgısı dersiniz var mıydı? Varsa, hangi çalgının eğitimini aldınız?
6. Lisansta Bağlama eğitimi aldınız mı?

Ek 4. Mülakat Protokolü

MÜLAKAT PROTOKOLÜ

Mülakat Protokolü Projesi: Bağlamanın Ortaöğretim Müzik Dersinde Eşlik Çalgısı Olarak Kullanımına Yönelik Öğretmen Deneyimleri

Mülakat Saati:

Tarih:

Yer:

Mülakatı Yapan Kişi:

Mülakat Yapılan Kişi:

Mülakat Yapılan Kişinin Konumu:

Bu araştırma; Resmi Ortaöğretim kurumlarında görev yapan Müzik öğretmenlerinin, derslerinde Bağlama çalgısının kullanımına yönelik deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır.

1. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlama kullanımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
2. Ortaöğretim Müzik derslerinde Bağlama çalgısı kullanılmalı mıdır? Neden?
3. Ortaöğretim Müzik derslerinde Bağlama çalgısının kullanımını arttırmaya yönelik neler yapılabilir?
4. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlamanın avantajları ya da dezavantajları var mıdır? Bunlar nelerdir?
5. Ortaöğretim Müzik derslerinde eşlik çalgısı olarak Bağlamanın geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu mülakata katıldığınız için teşekkür ederim. Cevaplarınızın ve gelecekteki potansiyel mülakatların gizliliğinin korunacağına emin olunuz.